

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX. Üllői-ut 1. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi.)
Telefon: Automata 878-73.
Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.
Telefon: Automata 463-09.

FŐSZERKESZTŐ: MESHÓ PÁL.
FŐMUNKATÁRS: SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bédlős gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 44. szám.

Vasárnap, november 3.

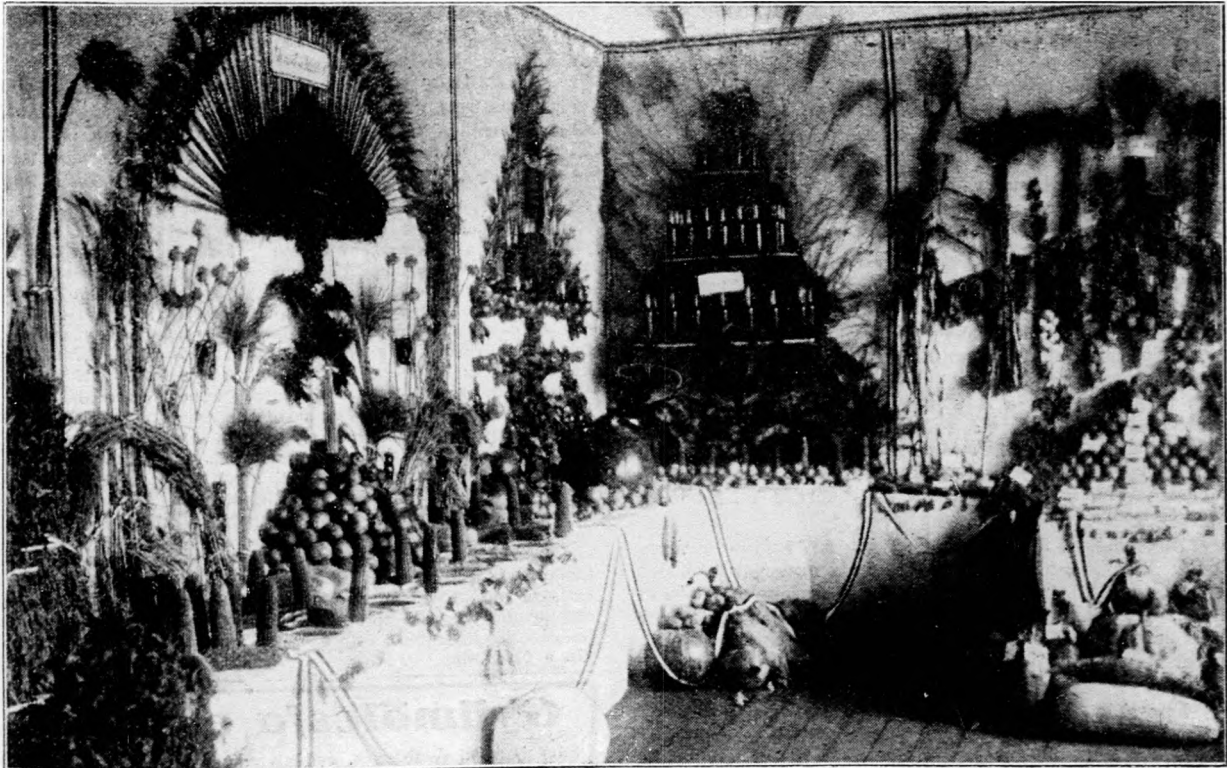
Mit kér a falu népe az új honvédelmi minisztertől?

Írta: Kanizsai Lajos.

Ahányszor megigérték, mindannyiszor el is felejtették. Pedig várják, nagyon várják a rendezését a magyar falvakban, annál is inkább, mert a nemzet megigérté s a nemzet szavát nem szegheti meg.

Nem, mert másképp meginog a nép hite a haza iránt. Mivel pedig erre a nagy, bizodalmas hitre még égető szükségünk lehet, nehéz helyzetünkben is meg kell keresni a módját, hogy a magyar *vitézségi érmesek pót-díjait* egyszer már végre közmegelégedésre rendezzék. Amikor a világegés idején a magyar falvak színe-virága,

apraja-nagyja áldozatos lélekkel ment a nagy küzdelembe, tüzelve a hazaszeretet szent érzésétől, nem járt más eszébe, mint a becsületes kötelességteljesítés. És a magyar falvak százezrei meg is védtek azt a helyet, ahová állították őket. Ezért a haláltmegvető bátorságért maga a nemzet úgy akarta háláját leróni, hogy vitézségi érmekkel tüntette ki azokat, akik különösen kiváltak a többi közül. A magyar katona sohasem kért kitüntetést. A nemzet adta nekik, épp azért most azt kérik a vitézségi érmesek, hogy a nemzetadta jogukat tiszteletben tartsák s

Kép a csongrádi m. kir. téli gazdasági iskola kiállításáról.

ismerjék el, hogy a pótdíjak követelése épp oly jogos, mint maga a harcéri szolgálat volt.

A vitéségi érmesek nagy tömege a magyar falvakból került ki, amiért időszerűnek tartjuk, — a minden oldalról elhangzó felszólításnak is eleget téve — hogy a falu népe nevében ezt a kérdést újra felszínre hozzuk, mert *Gömbös Gyula*, az új honvédelmi miniszter egy azokból, akik a népet, annak gondolatát úgy ismerik, ahogyan van, a maga mivoltában.

A magyar falu sok tízezer vitéségi érme bízalommal kéri *Gömbös Gyula* minisztert, hogy elérkezett az ideje annak, hogy a vitéségi érme után járó pótdíjakat méltányosan rendezzék s folyósítsák. Mert a korona összeomlásának idején az akkori kormány kitért az érem-pótdíjak emelése elől és felfüggesztette a háboru első napjaiban megállapított és azóta soha meg nem változtatott pótdíjak folyósítását. Bár a nemzet mostani helyzete súlyos, mégis azt hisszük, hogy tanuságot kell tennie arról, hogy nem feledkezik meg azokról, akik kiváló tettekkel s vérük hullásával pecsételték meg lángoló hazaszeretetüket. Az igaz, hogy a kötelesség teljesítéséért nem jár ajándék, de a vitéségi érmesek olyan hősi tetteket műveltek, ami a rendes kötelességteljesítés mértékén felül van s ezért a testi és lelki megpróbáltatásért némi kárpótlás mégis csak jár.

De a vitéségi érme pótdíjrendezésének tömeglélek-tani következményei is lennének. Mert lehet, hogy eljő az idő, amikor a haza újra hívja fiait s félő, hogy akkor majd a családott emberek tízezei nem a hazát féltik, hanem magukat. A tövis ott ül a vitéségi érmelekében s vigyázni kell, nehogy lelohadjon majd a *vitéségi ösztön* is, amely a magyar katonát a világ első katonájává avatta.

De példa kell a *jövő nemzedéknek* is. A magyar fiu rendszeren apja példáját követi, olyan vagy külön akar lenni nálánál. A *jövő nemzedéknek*, a „holnap“ férfiaiunk látni kell tehát kézzelfogható módon azt, hogy még a mai világban is megvan a hazaszeretetnek a jutalma.

De rendezni kell azért is ezt a kérdést, hogy a magyar falvakban ne terjedjen a felforgató, elégtelen szemlélet, mert a *vitéségi érmesek között igen sok a földhözragadt szegény ember, aki, ha azt látja, hogy a haza megfélemedezik róla, megrendül bizodalma a hazában.*

Míg, ha érzi a haza gondoskodó kezét, amely különösen a napszámos szegénység anyagi helyzetét is megkönnyíti, akkor nincs az a mézes-mázos beszéd, amely fogjon rajta.

De fontos nemzetvédelmi célt is szolgál a vitéségi érme hősök megbecsülése, mert a fiataliságból csak úgy lesz tettekész, vitéz katona, ha látja, hogy a nemzet elismeréssel adózik az áldozatkészség áráért.

Meg vagyunk róla győződve, hogy az éremdíjak kiutalása sok olyan izgalmat elsimit, amely most lappangó nádi tüzként terjed a falu népe között. *Nem akarunk új adókat, újabb megterheléseket, mert a szükséges összeget enélkül is elő lehet teremteni.* Hogy milyen módon, egy esztendőre, vagy egy összegben adják-e, ez már pénzügyi kérdés. A fő, hogy végre ez a nagy kérdés is rendezve legyen.

A kormányt ígéret is köti. Még 1927 május havában *Csáky Károly* gróf, volt honvédelmi miniszter ígéretet tett, hogy a 25 százalékos rokkantak ügyének elintézése után a pótdíjak valorizálására és megváltására is reá kerül a sor. Azóta ismét sok idő telt el. Az ígéret csak ígéret maradt. Pedig valamit tenni kell, mert a falu népe várja.

Épp ezért a falu sok százezer derék, becsületes katonájának nevében kérjük azt a *Gömbös Gyula honvédelmi minisztert*, aki a nép iránti nagy szeretetének már azelőtt is többször kitünő tanujelét adta, hogy közismert cselekvő készségével s megalkuvást nem ismerő fajszeretével fogjon hozzá a régi hagyaték megoldásához s adja

meg azt a vitéségi érmeseknek, amit a haza megígért s a törvény is biztosított számukra: a tisztességes pótdíjat.

Hígyje el a miniszter ur, hogy jobb hazafiai befektetést sohasem csinál, mintha ezt a vajudó kérdést a falu millióinak javára végre elintézi.

Mert ezt várja bizalommal a falu népe s a magyar katona *Gömbös Gyulától*.

A kormányzó a kisterenyeli bányásztelepen.

Horthy Miklós kormányzó október hó 20-án, vasárnap reggel a *Kisterenyéhez* tartozó *Horthy*-bányásztelepen tett látogatást, amely alkalommal megtekintette a munkástelepet és a bányászlakásokat. A kormányzó *Scitovszky* Béla belügyminiszter, *Sztranyavszky* Sándor államtitkár, *Pályi* Pál főispán és *Förster* Kálmán, *Salgótarján* polgármestere fogadták. A törvényhatóság nevében *Baross* József allispán üdvözölte a kormányzót. Majd a kormányzó feleségével és kíséretével gyalog a munkástelep meglátogatására indult. A telep főterén várta a kormányzót a bányatelep munkássága, amelynek élén *Chorin* Ferenc bányavezető mondott üdvözlő beszédet. Utána *Antal* József bányász köszöntötte a kormányzót, Isten áldását és jó szerencsét kívánva további munkájára. A bányász beszédére a kormányzó a következőkben válaszolt:

— *Kedves fiam!* Én ilyen szép szavakkal nem tudok válaszolni, mert nem is akartam és nem is volt szándékomban ma beszédet mondani. Már régen megígértem, hogy egyszer eljövök a telepet megtekinteni, most végre sikerült szándékom megvalósítani. Két okból jöttem. Először azért, hogy megtekintsem ezt a szép intézményt, amely a munkásság érdekében épült s azért, hogy serkentsek ezzel mindenki másét arra, hogy ehhez hasonló szép intézménnyel segítse a munkásságot. Másrészt pedig jöttem azért, mert itt látta be a munkásság először, hogy a haza az első a világon. A nemzet egy család, amelyek egy előrelátó vezetés alatt össze kell tartania. Belátta itt a munkásság, hogy ebben az országban minden ember érdeke össze van kapcsolva s belátta, hogy ma olyan világot élünk, amikor mindannyiunknak tünni és dolgozni kell, hogy közelebb jussunk céljainkhoz.

— *Hallottam, hogy itt a munkásság legnagyobb része hűséggel van hazájához és a nemzeti gondolathoz. Ma dolgozunk kell. Ha egyszer majd jólétben leszünk, akkor politikával is többet foglalkozhatunk. Örültem annak, hogy eljöhettek, remélem, hogy kitartotok abban az irányban, amelyben az utolsó évben haladtatok.*

Az egybegyűltek igen nagy lelkesedéssel fogadták a kormányzó szavait és harsány éljennel válaszoltak a beszédre. A kormányzó ezután hosszabb ideig társalgott a bányászokkal, majd korszátára ment a telepen. Fél tízkor a telep iskolájában villás reggelit vett részt, majd feleségével és kíséretével autóján *Balassagyarmatra* utazott. *Balassagyarmaton* a vármegyeház előtt óriási tömeg várta a kormányzó érkezését. Délelőtt kíséretével együtt részt vett a balassagyarmati *hősi emlékszóbor* leleplezésén. A szóborleleplezés ünnepi beszédét *Scitovszky* Béla belügyminiszter mondotta, amely után *vitéz Koós* Miklós alezredes-szárnysegéd elhelyezte az emlékműre a kormányzó koszorúját. Az emlékmű leleplezése után a vármegyeháza nagytermében díszelő volt, amelyen *Pályi* Pál főispán mondotta az első felköszöntőt a kormányzóra. A díszelő után a kormányzó megjelent a városi sportpályán, ahol megtekintette a vármegyei leventeversenyek záróünnepélyét. A kormányzót a sportpálya bejáratánál *vitéz Mátyás* Sándor vezértanácsnok fogadta. A leventeverseny után a különböző leventeosztagok díszmenetben vonultak el a kormányzó előtt, aki a szemle után visszahajtott a vármegyeházára. A kormányzó feleségével és kíséretével este 6 órakor utazott vissza különvonatán a fővárosba.

Gyümölcsfa eladás.

Sárgabarack, őszibarack, szilva, nagyszemű som, mandula, dió, szép példányok vegyesen 30 drb. 5.60 P. Előszövények: Krisztus tövis erős példányok drb 1.50 P. Csomagolás ingyen.

VAJDA SÁNDOR, VÉRTESACSA.

A csongrádi téli gazdasági iskola kiállításának megnyitása.

A csongrádi téli gazdasági iskola évzáró ünnepe.

A csongrádi m. kir. téli gazdasági iskola október hó 13-án tartotta meg kiállítással egybekötött évzáró ünnepségét, amely alkalommal elsősorban becsütötte ki az iskola végzett növendékeit, akiket aranykalászos gazdákká avattak.

A kiállítást M. Székács Elemér gazdasági főtanácsos nyitotta meg, aki Wolszky Győző igazgató meleg üdvözlő szavaira válaszul, egy német gazda mondását idézte, azt, hogy a magyar kisgazdánál intelligensebb nincs egész Európában, csak az a baja, hogy mindig a más bajával törődik, sokat politizál. Arra kérte a gazdákat, írassák be fiaikat minél számosabban az iskolába, ahol annyi hasznos és szép dolgot sajátíthatnak el. Majd a bizonyítványok, aranykalászos jelvények és jutalmak kiosztása után megnyitotta a kiállítást.

A tanulók terményeiből Orosz Gyula tanár által izlésesen összeállított kiállításnak vitéz Baskay Gyula dr. uradalmi tisztartó előnkésével működő bíráló bizottsága a kiállítókat a Csongrád város, Csongrádi Gazdasági Egyesület, Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara, Csongrádi Hangya Szövetkezet, csongrádi takarékpénztárak és malomipari részvénytársaságok, műtrágyagyárak és magánosok által felajánlott gazdasági gépekkel, disztrágyákkal, műtrágyával és könyvekkel jutalmazta.

Az ünnepséget követő ebédről táviratilag üdvözölték Mayer János földmívelésügyi minisztert.

Mayer János miniszter cikke.

Mayer János földmívelésügyi miniszter egyik fővárosi napilapba cikket írt: *Vádak, mentőítéletek — és a valóság* címmel. A nagyérdemű cikkből az alábbi részleteket közöljük:

— Az a válság, amelyben ma a magyar mezőgazdaság szenved, világválság, nem pedig speciálisan magyar jelenség. Természetes, hogy bennünket, mint agrárállamot, sajnos, a legérzékenyebben sújt. Ilyenkor jelentkezik aztán a különböző agrárszakértők, akik valóságos elárasztanak különböző memorandumokkal s ki-ki a saját észjárása és módszere szerint kívánna a bajokon segíteni. Ez említett tervek a részletek kidolgozásában: a talajjavítás, növénytermelés, állattenyésztés, tejtermelés, borértékesítés, baromfitenyésztés, gyümölcsstermelés, trágyakezelés, stb., mind majd ugyanazt javasolják, amit már én megcsináltam, azonban komoly megfontolásra érdemes új gondolatot, vagy javaslatot még senkitől nem kaptam. Ez természetes is, mert hiszen mi, akik hivatásuk szerint foglalkozunk a kérdéssel, kell, hogy a termelés ügyének ismerjük minden részletét, úgy, hogy ujat, amit mi nem tudunk, nem is igen mondhat senki, legfeljebb a

már folyamatban lévő akcióknak a módszereiről lehet más véleménye.

— Ez alkalommal csak két kérdéssel kívánok foglalkozni: és pedig a racionalizálás kérdésével és a termelés átszervezésével.

— Két vagy három gyárat, ipartelepét, vagy bankot könnyű egy racionális terv alapján összevonni, a felesleges kiadásokat kiküszöbölni s így a jövedelmezőséget biztosítani. Ahhoz, hogy egy, vagy több mezőgazdasági birtok üzemét racionalizáljuk, ismernünk kell annak talaját, felszerelését, üzemtervét, tehát e tekintetben minden egyes birtok egyenként bírálható el. A nagy- és középbirtokoknál ez az egyedi elbírálás még keresztülvihető volna, de mit csinálnánk a 860.000 kisbirtokokkal? De tegyük fel, hogy ezt a nehézséget is leküzdénénk. Hol van törvény, amellyel rá tudnánk kényszeríteni azt a konzervatív kisbirtokost arra, hogy fogadja el az általunk készített üzemtervet és módszereket, aki nem engedi magától elvitatni azt, hogy bárki is jobban tudna az ő viszonyai között gazdálkodni nálánál. A racionalizálásnak törvényhozási uton az egész vonalon való keresztülviteléről tehát le kell mondani, mert az keresztülvihetetlen. E téren nem tehetünk mást, mint amit csinálunk: különböző birtoktípusokra elkészítjük a legmegfelelőbb és a legracionálisabb üzemtervet és propagáljuk, buzdítjuk a gazdákat, hogy a saját jól felfogott érdekében azt elfogadják.

— Ami a másik kérdést, tudniillik a mezőgazdasági termelés átszervezését illeti, erre nézve csak nagy általánosságban tett kijelentések hangzottak el. A termelés átszervezése, bizonyos keretben máris folyamatban van. A paprika, a hagyma, a komló, a kender, a len, a dohány és egyéb kereskedelmi és ipari növények termelését megfőbböröztük. Ezeknek a termelési ágaknak a fejlesztése tervszerűen folyik. A mi főterményeink azonban örökké a négy kalászos, a tengeri, a burgonya és a cukorrépa maradnak. Ezen változtatni, belátható időn belül, nem lehet. Ezek a terményeink világcikkek, azok tárolhatók és feltétlenül piacképesek. Hiába termelnénk egymillió holdon bármilyen ipari növényeket, azok számára piacot szerezni nem tudnánk, tehát azok értékesíthetők nem volnának.

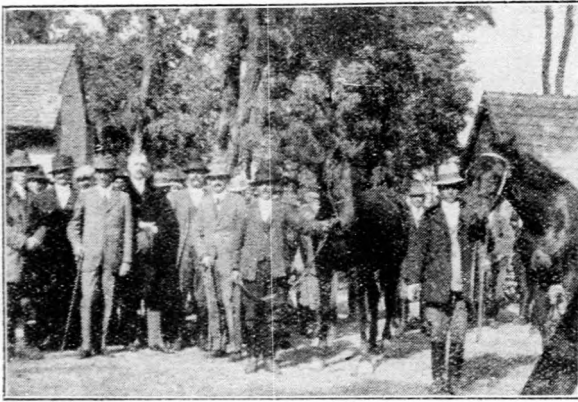
— A válság, amelyben vagyunk, máról-holnapra köszöntött be. Ilyenkor többnyire a kormányban keresik a hibákat, amely nem látta előre a bekövetkezőket s nem előzte meg a bajokat. Több oldalról kaptam a szemrehányást azért, hogy nincs megszerveve a gabonakereskedelem, nincsen kiépítve a közraktárhálózat. Ez igaz! Nincs megszerveve a gabonakereskedelem, mert erre eddig szükség alig volt. Nincs kiépítve a közraktárhálózat, mert arra fedezet nem volt. Azonban azoknak, akik a mai bajoknak a főokát az előrelátó és megelőző kormányzati intézkedéseknek az elmaradásában keresik, én azt ajánlom, hogy erőltessék meg egy kicsit a memóriájukat, gondoljanak vissza csak egy évre, amikor a maival homlok-egyenest ellenkező volt a konjunktúra. Akkor ugyanis a

Hegedű, harmónium, tárogató, cimbalom, rádió, grammofoon és az összes hangszerek, legjobbak csak itt a gyárban kaphatók.

Művésziessen javít!
Legjobb hurokat készít!
Hazánk egyedüli hangszergyára.

MOGYORÓSSY GYULA
m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. szám.
Árjegyzék ingyen.

Tenyészállatdíjazás Szil községben.

A Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület Szil községben tenyészállatdíjazást rendezett. Képünk a bírálóbizottság tagjait ábrázolja a nyertes lovakkal. — Balról-jobbra: Jóó Alpár gazdasági felügyelő, Molnár Elemér főszolgabíró, Losonczy Elemér, a gazdasági egyesület elnöke.

gabonakereskedelem nagyszerűen működött; mindenki vásárolni és szállítani akart, eladni azonban senki, aminek a természetes következménye az lett, hogy a nagy kereslet és gyenge kínálat mellett a gabonaárak két pengővel a világi piaci árak fölé emelkedtek. Ma nagy a kínálat, gyenge a kereslet, aminek, sajnos, nemcsak az a következménye, hogy az árak a csikágói áraknál három pengővel alacsonyabbak, de van állam, amely buzáját még a mi árainknál is három pengővel alacsonyabban adja. A gazdasági élet változó konjunkturának volt, van és lesz alávetve. Reméljük, hogy a mai rossz konjunkturát tavaszra jobb fogja felváltani.

— Ezzel nem azt akarom mondani, hogy most már öbetett kezekkel csak reménykedjünk és semmit ne tegyünk. Én már rég hangoztatom, hogy elkerülhetetlen lesz egy olyan intézkedés, amely legalább is a termelési költségeknek megfelelő árat feltétlenül biztosít a gazdáknak. A közraktár- és a raktár-hitelkérdés szintén megoldandó. Egy megfelelő arányú, kamatozású és hosszabb lejáratú agrárhitel nélkül sem lesz zavartalanul folytatható a termelés. Azok a termelési fejlesztés minden vonatkozásban érintő intézkedések, amelyeket tárcám keretében évek óta folytatok, közismertek.

— Az agrárválság egész Európára kiterjed. A hozzáértők mindenütt keresik, kutatják a megoldásra alkalmas orvosszereket, amelyeket feltétlenül meg is kell találnunk, sőt azokat részünkről már meg is találtuk. De találtak már nálunk a gondolkodó fők másit is — s ebben messze megelőztük a külföldet. Megtalálták a bűnbakot. Ez a feltaláló nem más, mint Rassay Károly képviselő ur, aki a miniszterelnök úrral folytatott hírlapi vitájában nem kisebb állítást kockáztatott meg, mint azt, hogy visszaélés történt a nemzet tehetetlen helyzetével, mert a földművelésügyi tárca betöltésénél éveken keresztül politikai, taktikai szempontok játszottak szerepet s nem a legkiválóbb szakértőktől álló felelős tényszerű állították a tárca élére, aminek — szerinte — a fennforgó világjelenségek mellett a bajok előidézésében döntő szerepe van. A döntő szerepet pedig azért alapítja erre az évrre, mert ez az oka annak, hogy a mezőgazdasági termelés átszervezése elmaradt.

— Személyemmel kapcsolatban csak egyet kívánok előrebocsátani és ez az, hogy azon az örthelyen, ahová a legfelsőbb bizalom állított, becsülettel törekedtem megállni a helyemet. Minden mást lehet vitatni, azonban azt az állítást, hogy a mezőgazdasági termelés mai nehéz helyzete azért következett be, mert annak az átszervezése elmaradt, enyhén szólva, kénytelen vagyok naivnak jelle-

mezni. Azt Rassay képviselő ur is elismeri, hogy a mai agrárkrízis egy világkrízis és nem speciálisan magyar jelenség. De hiszen, ha ez így van, akkor fenti vádja áll az egész világra nézve! Akkor ugyanebben a hibában leledzik minden agrárállam! S ha minden állam átszervezi a mezőgazdasági termelését és áttér más termelési ágra, mi lesz akkor? Hol találnak ezek a más produktumok piaci elhelyezést? Rassay Károly képviselőtársam igen kegyetlen volt velem szemben akkor, amikor a mai közgazdasági válságnak minden ódiomát az én nyakamba akarta varrni.

Gazdaggyűlés Békésen.

A Békésmegyei Kiszgazdák Egyesülete október hó 20-án vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Csizmadia András, Tóth Pál és Zeleke Antal képviselők is megjelentek.

Csizmadia András elnöki megnyitójában azt hangsúlyozta, hogy állt az utolsó óra a gazdálársadalom megsegítésére, mert a nyomoruság roppant méreteket öltött.

Pikó Béla, gyomai kiszgazda, a bajok ellenszerének a minden téren bevezetendő nagy takarékoságot tartja és a terményértékesítés megszerzését követelte. Erre a célra közraktárakat kell felállítani, ahol a kiszgazdák terményeiket előleg mellett elhelyezik.

Borgulya Pál volt képviselő a kataszteri liszta jövedelem igazságos megállapítását és vámrendszerünk revízióját sürgette. A vetőmagmennyiség propagandát céltalannak tartja, mert a külföld elsősorban a dus sikórtartalmú tiszavidéki búzát vásárolja. Schiffer Ferenc volt képviselő többtermelés helyett jobbtermelést sürget. Az értékesítési lehetőségek egyenesen katasztrófálisak. A gyulai gazdák a piaca ritk paradicsomot kénytelenek voltak egyszerűen elhagyni a piacon és még örülnök kellett, hogy a piactér bemoeskolása emiatt nem kaptak büntetést. Baráty Antal a magas kamatok ellen szolgált fel, majd Tóth Pál szarvasi képviselő a takarékoság érvényesítéséről beszélt. Kreszár Pál szarvasi kiszgazda a papiros búza és fedezeti vásárlások megszüntetését és a szikes földek megjavítását követelte.

Varga Antal dr. az egyesület igazgatója azt javasolta, hogy a terményeinkre vásárlókat számbajelölhető külföldi államokkal sürögösen kössünk kompenzációs vászerződéseket. A túlméretezett közigazgatást és a nem feltétlenül szükséges kulturkiadásokat csökkenteni kell. Támadjon a bankokat, melyek a magas kamattal segítségével egy másik földreformot hajtanak végre a saját javukra.

Aradszky György arra mutatott rá, hogy az egyenesadókat annak idején a buza áremelkedésére hivatkozva emelték föl, tehát most, amikor a buza ára annyira leesett, az adókat is csökkenteni kell.

Borgulya Pál azt indítványozta, hogy kérjék a kormánytól állandó gazdasági bizottságok szervezését, amelyek a gazdasági kívánságok szolgálatára álljanak. Egyébként szükségesnek tartja, hogy a régi Nagyatádi-féle kiszgazda-pártot újra életre hívják, nem azért, hogy a kormány ellen állást foglaljon, hanem azért, hogy a jogos gazdasági kívánságok teljesítéséért sikarszállhasson.

A gyűlés az előterjesztett határozati javaslatokat egyhanguan elfogadta.

Adónaptár novemberi hónapra.

Az 1929. év utolsó évnegyedére járó egyenes állami adókat november 15-ig kell befizetni.

Az alkalmazottak kereseti adóját és az ezután járó rokkantellátási adókat a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján az október havi fizetések után november 15-ig kell befizetni.

A házbérvallásokat november végéig kell beadni a közszékházban.

Ha az általános forgalmiadóátalány összege 48 pengőnél nem több, az általányrésztleteket naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az általány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az általányrésztleteket november hó 5., 11., 15., 20., 25. és 30-án kell bélyegben leróni.

Három kérdés a falu népéhez!

A „Vasárnap“ országos pályázatot hirdet a válság okainak felderítésére és a földmivelők kivánságainak összegyűjtésére.

Valamennyi magyar gazda roskadozik az *enyhülésre nem hajló gazdasági válság* rettenetes sulya alatt. A mezőgazdasági érdekképviseletek hosszú idők óta mást sem tesznek, mint sorozatos értekezleteken töviről-hegyire megvitatják a válság okait, kutatják az orvoslás módzatait és megállapításait terjedelmes emlékiratokba foglalva, megküldik az illetékes kormánytényezőknél.

Az értekezleteken, gazdaggyűléseken kívül azonban máshova is eljut a gazda panasza, keserű kifakadása és mind fájdalmasabbá váló jajszava. Eljut a bizalmas jóbarát: a *Vasárnap* asztalára is.

A *Vasárnap* olvasói sűrűn felkeresik a szerkesztőséget mélységesen lehangoló írásaikkal, melyeknek alaphangja, kivétel nélkül, a *reményvesztettség*, a *tanácsatlanság* és a *segítség áhított várása*. A levelek írói meg sem kísérlék kutatni a kibontakozás útjait, nem keresik azokat az eszközöket, melyeknek révén mégis csak javítani lehetne a mai szánalmas helyzeten, nem vetnek fel tehát gondolatokat és ötleteket arra nézve, hogy *mit lehetne és mit kellene tenni?*

Mindezt nem szemrehányásképpen mondtuk el. Nagyon jól tudjuk, hogy a panaszos levelek írói egyrészt könnyíteni akarnak a lelkük terhén, másrészt buzdítanak bennünket, hogy szünet nélkül napirenden tartskuk élet-halál harcukat. Ilyen levelek papírra vetése közben pedig senki sem töri a fejét orvosszereken.

Nem hisszük azonban, hogy olvasóink beérnék a síralmas állapotok elviselhetetlenségének mindennapos hangoztatásával és ne foglalkoztatná agyukat a *kívánságot mindennél fontosabb kérdése*. Lehetetlennek tartjuk, hogy a falu népe bizalmas baráti beszélgetések során, gazdaköri összejöveteleken és az egyedüllét zavartalan perceiben csupán a jelen és a jövő sötét képeit rajzolgatná, anélkül, hogy előbb tapogatózó, később határozott választ ne adna a sürgető: „*Mit kell hát tenni?*“ kérdésre.

Mi tehát bizonyosak vagyunk benne, hogy a maga és családja sorsán féltő szeretettel örködő, fejlett észbeli tehetséggel és éles szemmel megáldott magyar gazda nagyon sokat és nagyon komolyan foglalkozik azzal, hogy a *mai szörnyűséges helyzetben mi volna a tennivaló?* Almatlan éjszakákon a kimerültség töri a fejét

azon, hogy *miképpen segítsen magán?* És mind sűrűbben latolgatja, hogy a *sorsát irányító kormányhatalomtól milyen mértékű támogatást kívánhat, kétségbevonhatatlan joggal?*

Ezek a bizalmas beszélgetések, fontolgatások és tervezetések, melyek pedig sokszor egy-egy egész falu állásfoglalásának hü tükrei, *alig-alig jutnak el a közvélemény ítélőszéke elé*. A falvak lakói ugyanis nagyon ritkán kerülnek abba a helyzetbe, hogy nézeteiket és kívánságaikat közvetlenül megismertessék a legszelesebb körű nyilvánossággal. Már pedig erre rendkívül nagy szükség volna.

Ez a körülmény ösztönözte a *Vasárnap* szerkesztőségét akkor, amikor módot és teret kíván nyújtani olvasóinak, hogy a *legégetőbb kérdésekben kialakult véleményüket elmondhassák*. Elhatározásunkban az a megfontolás vezetett, hogy a kibontakozás mikéntje felől *legelső sorban a falvak lakóit kell megkérdeznünk*; egyrészt azért, mert a válság legsúlyosabban őket érinti, másrészt pedig azért, mert a falusi nép hangulatáról a legközvetlenebb és leghívebb képet csakis azoktól várhatjuk, akik maguk is a vergődő földmivelő-társadalom tagjai.

A fentiek előrebocsátása után a következő három kérdést tesszük fel olvasóinkhoz:

1. Milyen jelenségekben nyilvánul meg a földmivelő nép sulyos helyzete?

2. Mi a véleménye, miképpen lehetne segíteni a bajokon?

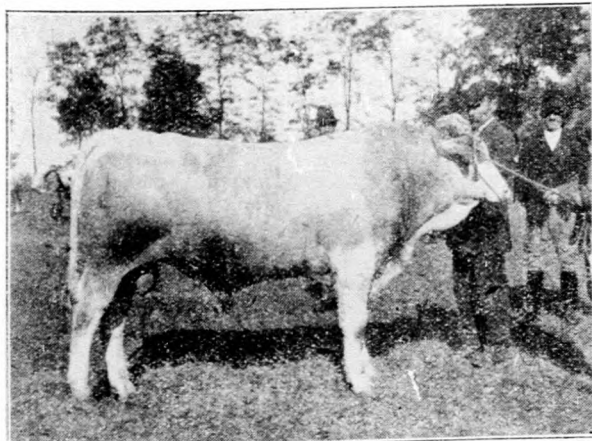
3. E válságos időkben mi a földmivelő tennivalója?

Az *első* kérdésre adott válaszban a pályázóknak fel kell sorolniuk mindazokat a jelenségeket, amelyek a mai helyzetet számukra elviselhetetlenné teszik. Természetesen csakis olyan tényeket kell tekintetbe venni, melyeket a pályázó közvetlenül és a maga hátrányára tapasztal. Ebben a pontban foglalnak helyet tehát a mindennemű *panaszok és visszasságok*.

A *második* kérdésre a pályázók fejtsek ki elgondolásaikat, terveiket arra vonatkozólag, hogy miképpen képzelik el a kibontakozás útjait, illetőleg a felsorolt panaszok orvoslását. Ebben a pontban foglalnak helyet tehát a *kívánságok és jogos igények*, melyeket a pályázó a kormányhatalommal, országgyűléssel, hatóságokkal, gazdátársadalmi intézményekkel, szövetkezetekkel, a gazdátársadalom összességével és osztályostársaival szemben támaszt.

A *harmadik* kérdés arra kér választ, hogy a mai válságos időkben mi a kötelessége a földmivelőnek, saját magával szemben? Kétségtelen ugyanis, hogy a mai sulyos helyzet saját magunkkal szemben is fokozott követelésekkel lép fel. Fájdalmas családás éri azokat, akik mindent csak másoktól várnak és erejüket, cselekvőképességüket felőrlik ebben a meddő várakozásban. Mindenkinek meg kell értenie, hogy nincs olyan balsors, melyet az ember okossággal, körültekintéssel és a vég-sőkig fokozott elszántsággal ne enyhíthetne. Ez azonban az egyes ember dolga. A harmadik kérdés éppen arra vár feleletet, hogy az *egyes ember — ott künn, a falun — miként viselje keresztjét és hogyan igyekezzék csökkenteni annak sulyát?*

A pályázaton résztvehet bárki, akár előfizetője, akár példányonként vásárlója lapunknak. *Jutalomban azonban csakis földmivelő-pályázó részesülhet*. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy más foglalkozású pályázó munkáját nem bíráljuk meg. Foglalkozunk azzal is,

„Gyöngyike“, tizenkilenc hónapos bika,

Takács József rábaecsanaki kisközérségi tenyészetéből, első díjat nyert a szili állatdíjazáson.

sőt, ha jónak találjuk, közzé is tesszük, de a jutalmakat kizárólag földműves-évasóink számára tartjuk fenn.

A pályázat további feltételei a következők: Rövid, tömör előadásmód. *Csupán a lényegbe vágó dolgok felsorolása*, minden egyéb mellőzése. Nem elbeszélésre, nem vezércikkre és nem hangulatos leírásokra hirdetünk pályázatot. Hiábavaló munkát végez az, aki ezt a kikötést szem elől téveszti.

A pályamunkát *tiszta és rendez papírosra írjuk. Olvasható írást kérünk!* Nincs időnk elmosdott, halvány írónnal irt szavakat kibetűzgetni. Arra a papírosra, amelyiken a pályamunka helyet foglal, *semmiestre se írjunk rejtvénymegfejtést, tréfát, tanácsérést, verset, rejtvényt stb.* Ha a postai díj megtakarításá végett a pályázattal egyidejűleg más is akarunk küldeni: *a más-termesztetű közlést külön papírosra írjuk!*

A pályázó végül közölje *nevét, foglalkozását, letkorát és ha birtoka van, annak nagyságát. Írja le végül pontos lakáscímét* (helység, utolsó posta, megye.)

A pályamunkák beküldésének végső határideje:

folyó évi december hó 1.

A pályázatot jelentőségéhez méltó módon jutalmazzuk. A jutalomtárgyról, a díjak számáról, a pályázat eredményének kihirdetéséről és a díjazott pályamunkák közléséről jövő heti számunkban adunk tájékoztatást. Addig is arra kérjük a *Vasárnap* — ilyen természetű kérdések iránt rendkívül fogékony — olvasóit, foglalkozzanak a kitűzött kérdésekkel és *minél számosabban vegyenek részt e nagyjelentőségű versenyen.*

Az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóválasztmányi ülése.

Október hó 24-én tartotta első őszi igazgatóválasztmányi ülését az Országos Mezőgazdasági Kamara. Hoyos Miksa gróf elnök nagy beszéddel nyitotta meg az ülést, melyben üdvözölte Schandl Károlyt, mint új alelnököt és örömeinek adott kifejezést, hogy a kormány választása a kereskedelmi tárca államtitkári állásának betöltésénél Kállay Miklósrá esett, aki a mezőgazdasági kamarai munkában állandóan vezető szerepet vitt. Felhívta a figyelmet arra, hogy a mezőgazdaság sorsdöntő órákat él. Az összes energiák összefogása szükséges és az, hogy elterelődjön a gazdák figyelmé az egyoldalú panaszkodástól, mert csak így lehet kijutni a mai nehéz helyzetből. A kamara idejében felismerte a helyzet súlyosságát és alaposan foglalkozott az összes nagy kérdésekkel. Ezekre vonatkozó javaslatok már illetékes helyen vannak. *A gazdaságszolgálat elvárja, hogy a mezőgazdaság megmentése érdekében a felelős lényezők mindent megtegyenek.*

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Schandl Károly megköszönte az üdvözlést és kijelentette, hogy mint szövetségi ember a kereskedelmel együtt akar haladni. Működésének célja legfőképp arra irányul, hogy az agrárszövetkezetek és a mezőgazdasági érdekképviseletek *tegszorosabb együttműködését építse ki.* A jelenleg tapasztalható súlyos gazdasági válságból csak akkor találhatjuk meg a kivezető utat, ha *szövetkezeteinket minden rendelkezésre álló eszközzel megerősítjük*, mert a mezőgazdasággal foglalkozó rétegekből eredő minden pénz és tőke, amely a szövetkezetekhez jut, a mezőgazdaságba kerül vissza és az agrárérdekek *érvényesülését mozdítja elő.* Hangsúlyozta végül az összes agrárerek tömörítésének szükségességét is s éppen ezért ajánlotta fel, a közös cél érdekében, a *Faluszövetség közreműködését és tevékenységét.* Kétségtelen, hogy a magyar gazdaságszolgálat jelenleg szomorú helyzetén kizárólag az agrárszövetkezetek, a mezőgazdasági kamarák és a többi agrárszövetkezetek szoros együttműködése révén lehet enyhíteni, ezzel szemben új utakon kísérletezni ma nem szabad, mert ezek amugy sem vezetnének a kívánt célhoz.

Kócs Mihály dr. igazgató terjesztette elő jelentését ezután, amelynek során beszámolt az osztrák és magyar vezető agrárkörök között megindult tárgyalás eddigi eredményéről. A tanácskozás célja, hogy a két ország *piacai között az árucseréforogalom könnyebb legyen.* Javaslataira a gyűlés állást foglalt a mezőgazdaság érdekében a *motorszesz keverésének azonnali*

kötelező elrendelése érdekében. Ismertette a *vámrevíziós munka* megindulását, amelynek során a kamara célja nem az ipari vámvédelem feladása, hanem azoknál a cikkeknél a szükséges vámmerészlék keresztülvitele, amelyekre a *mezőgazdasági termelésnek szüksége van és amelyek a mezei lakosság életszükségletének fedezésére kellenek.* Végül javaslatot terjesztett elő, hogy a kamara a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel kérje az *okirati kényszerrel szóló törvényjavaslatnak a napirendről való levételét.*

A jelentés körül hosszabb vita volt, melynek során Csaplár József kisgazda a kamarának a *kisemberek olcsó ruházatkódása érdekében indított eredményes akciójáért* mondott köszönetet. Holitscher Károly a *műtrágya-akcióval kapcsolatosan az árak lefaragását tartja szükségesnek.* Felhívja a figyelmet a gépjárműviszta kérdésekre. — *Meskó Pál, Plósz István, Vásári József és Mészáros István* hozzászólásai után az igazgatóválasztmány tudomásul vette az igazgatói jelentést és elfogadta az indítványokat.

A mezőgazdaságot különösen érdeklő hiteléleti jelenségekről *Marschall Ferenc dr.* igazgató tájékoztatta az értekezletet. Vázolta a hitelválság kimélyülését és ennek káros következményeit, amely különösen a terményárak kedvezőtlen alakulását váltotta ki. A vidéken felütötte a fejét a kamatszorsza s ez ellen védekezni kell. *A kormánynak eddig tett intézkedései máris megnyugtatók.* A kamatszorsza azonban nemcsak büntetőjogi, hanem gazdasági kérdés is. *Olcsóbbá kell tenni a hitelt s ebből a célból elősegítő a vidéki intézetek koncentrációja.* A kamara részletes javaslatokat dolgozott ki a hitelválság áthidalására céljából. — *Schandl Károly, Képl János, Eszenyi Jenő és Rác Lajos* felszólalásai után az ülés elhatározta, hogy *szorgalmazni fogja a mezőgazdasági akcióhitelek egyesítését, az altruista agrárintézetek tevékenységének támogatását, a vidéki pénzüzetek fuzionáltatását (egyesítését), végül a hitelválság hitel kereteinek kibővítését.*

Végül *Serbán Iván dr.* beszámolt a kamarának a mezőgazdasági érdekesítés körül kifejtett munkájáról, *Horvác Ágoston dr.* pedig a mezőgazdasági balesetek megelőzésére vonatkozó javaslatot ismertette.

Gyógyulófélben van a kormányzó fia.

Budapesten, a Szent Margit-szigeten rendezett nemzetközi lovaspólmérkőzés alkalmával súlyos baleset érte ifjú *Horthy Miklóst*, a kormányzó kisebbik fiát. Ifjú *Horthy Miklós* lova megbottlott, a kormányzó fia kizuhant a nyeregből és elterült a földön. Az esettől ló rázuhant lovasára, úgy hogy ifjabb *Horthy Miklós koponyatorést, agyrázkódást és bordatorést* szenvedett. A mérkőzésen jelen volt a kormányzó is, aki azonnal a pályára sietett és aggodva szemlélte a szerencsétlenül járt fiát. Ifjú *Horthy Miklóst* a mentőorvosok szanatóriumba szállították, ahol nyomban ápolás alá vették.

A kormányzó fia két napon át teljes eszméletlenségben fekvő betegszobájában. Betegágyánál ott virrasztott *Horthy Miklós* és a szerencsétlenül járt ifjú *Horthy Miklós* felesége, *Károlyi Consuela* grófnő. A szerencsétlenség hírére egymásután érkeztek a szanatóriumba az érdeklődő előkelőségek. Miniszterek, külföldi diplomaták, magasrangú katonatisztek látogatták állandóan a szanatóriumot és érdeklődtek állapotára felől. A harmadik nap reggelén a beteg magához tért és tejet kért. Néhány perc múlva azonban ismét elvesztette eszméletét. Másnap délelőtt *Winternitz Arnold* és *Korányi Frigyes* báró egyetemi tanárok, *Ádám* tanárral együtt konziliumot tartottak és megállapították, hogy a beteg állapota lassan javul. A beteget eszméletlenség idején mesterséges uton táplálták. A kormányzó felesége és *Károlyi Consuela* grófnő a második éjszakát is a beteg mellett töltötték. A negyedik napon már annyira javult a beteg állapota, hogy délután megismerté édesapját és halkán megszólalt: „*Kézet csókolom, apám!*” Ekkor körülbéliz tíz percen át eszméletlenül volt és azután mély álomba merült. A beteg állapota napról napra javulófélben van s az orvosi vélemény szerint, ha csak valami különösebb komplikáció nem áll elő, *néhány hét múlva elhagyhatja a szanatóriumot.*

Az együttérzés és részvét, mely az ország minden polgárától impozáns méretekben áradt a kormányzó és családja felé, tüntet az ország határain is. *Hindenburg* német birodalmi elnök részvétárviratot küldött a kormányzónak s ugyancsak együttérzését fejezte ki *Viktor Emánuel* olasz király.

Milyen növényi betegséget ábrázol ez a kép?

A folyó évben közölt mezőgazdasági képrejtvényeink közül az *első* egy állati kártevőre, a *második* egy hasznos madárra, a *harmadik* és *negyedik* pedig egy-egy állattenyésztési kérdésre vonatkozott. *Ötödik* rejtvényünk tárgyát a növényi kártevők sorából választottuk.

Fenti képünk, melynek aláírása nincs, a szőlő számos kártevőjének egyikét ábrázolja. A pályázó elővesz egy levelezőlapot, legfelül ráírja ezt a szót: *Pályázat*, majd így folytatja:

1. A közölt kép a szőlő... betegségét ábrázolja.
2. A betegség ellen... kell védekezni.

Végül a pályázó leírja *nevét és pontos lakáscímét* (helység, utolsó posta, megye.)

A levelezőlapot *november hó 10-ig* kell beküldeni a *Vasárnap* szerkesztőségébe (Budapest, IX., Üllői-ut 1.)

A pályázaton résztvevő olvasóink nevét a *november hó 17-iki*, a pályázat eredményét pedig a *november hó 24-iki* számban tesszük közzé.

Azok között, akik mindkét kérdésre helyes választ küldenek, *öt darab értékes könyvet* sorsolunk ki.

Kérjük olvasóinkat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt tanulságos versenyünkön.

Revíziós gyűlések ország-szerte.

Csonka Arad-vármegye *Elek* községében a múlt héten a *Revíziós Liga* közreműködésével három vármegye lakossága gyűlt össze, hogy tiltakozzon a trianoni béke ellen. Békéscsábáról, Gyuláról, Gyulaváriról, Medgyesegyházáról, Almáskamárásról, Kevermesről, Megyesbodzásról, Nagykamarásról. Kétegyházaról és a többi környékbeli községből százával gyűlt össze a lakosság a nagygyűlésre.

A gyűlést *Csepreghy Imre* dr. espereslelkészes nyitotta meg magyar és német nyelvű üdvözlő beszéddel. A gyűlés első szónoka, *Eckhardt Tibor*, a Revíziós Liga alelnöke volt, aki meggyőző beszédben mutatott rá a trianoni béke igazságtalanságaira. Utána az aradi szövetség nevében *Barna Fiedl* tartott előadást. *Kleits Imre* igazgató német nyelven ismertette a revíziós gondolatot s mint bánati németajku magyar biztatta a megjelent német testvéreket a trianoni békeszerződés revíziójának követelésére.

— Nektünk sváboknak — mondotta — tiltakozunk kell az

ellen a vád ellen, amelyben a magyarokat részesítik, hogy a kisebbségeket elnyomták. Mi igazolni tudjuk, hogy a *nemzet nekünk még többet adott a jogból és szabadságból, mint talán a magyar állampolgárnak*. Mi svábok mindig megtudtuk őrizni nyelvünket és kulturánkat. A magyar hazát csak a magyar bátorlás és a német szorgalom összefogása mentheti meg a Balkán ellen.

A nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyet elküldöttek *Bethlen István* gróf miniszterelnöknek és a *Genfben* székelő *Nemzetek Szövetségének*. Majd a megjelent tótok és románok nevében egy-egy kiküldött mondott beszédet és csatlakozott a revíziós határozathoz.

Október hó 20-án a dunántúlon, *Tapoleán* tartotta a *Revíziós Liga* másik nagygyűlését, amelyen a Liga képviselőitében *Ferenczy Sándor*, Temesvármegye utolsó magyar alispánja jelent meg. *Ferenczy Sándor* megnyitó beszéde után *Héjy Imre* dr. országgyűlési képviselő tartott előadást, majd *Hancsly Gyula* dr. tapolcai tisztiorvos terjesztett elő határozati javaslatot, amelyet a nagygyűlés elfogadott és kimondotta, hogy azt elküldi a kormánynak és a nemzetek szövetségének. A gyűlést *Forster Elek* országgyűlési képviselő beszéde zárta be, akinek indítványára a nagygyűlés csatlakozott a *Revíziós Liga*hoz.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház *október hó 22-én, kedden* tartott ülésén a *közjegyzők és a közjegyzőjelöltek nyugdíjintézetéről szóló törvényjavaslatot* tárgyalták. A javaslat nem kíván az államtól semmiféle hozzájárulást, hanem tisztán önbiztosítás útján óhajtja megoldani a közjegyzők nyugdíjkérdését. A vita során *Csontos Imre* felhívta az igazságügyminiszter figyelmét arra, hogy nagyon gyakran gazdag emberek elhalálása esetén a hagyaték leltározásánál a hagyaték értékelése olyan magas, hogy a *hagyaték illetékek elveszik a hagyaték jó részét*. Kéri az igazságügyminisztert e visszásságok megismétlődésének megakadályozására. *Zsitvay Tibor* igazságügyminiszter azt válaszolta, hogy a *panaszokat minden esetben szigorúan meg fogja vizsgálni*.

A Ház a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Az *október hó 23-iki, szerdai ülésen* a *korlátolt felelősségű társaságról és a csendes társaságról szóló törvényjavaslat* tárgyalása került sorra, melyet a Ház elfogadott.

Elfogadták *Zsitvay Tibor* igazságügyminiszter felszólalása után *Kálnoki Bedő Sándor* arravatkozó javaslatát is, hogy az *igazságügyi és kereskedelmi miniszterek a részvényjog reformjáról sürgősen terjesszenek be törvényjavaslatot*.

Ezután áttértek a *természettudományok fejlesztése érdekében teendő intézkedésekről szóló törvényjavaslatra*, melyet *Klebsberg Kunó* gróf kultuszminiszter hozzászólása után elfogadták.

Most az *elemi népiskolai beiratási díjak újabb szabályozásáról szóló törvényjavaslatot* kezdték tárgyalni. A javaslat szerint az elemi iskolákban ezután *egy pengő beiratási díjat* kell fizetni, melyet tanítói lakások és ingyen tankönyvek céljaira használnak fel. (Eddig 58 fillért kellett fizetni.) A szegénysorsuaknak azonban ez a csekély összeget is elengedik.

Az interpellációk során *Pejer Károly* szociáldemokrata képviselő a *magyar zsidók védelme tárgyában* mondott el interpellációt, akiket szerinte az italmérsi és trafikengedélyek kiadásánál hátrányban részesítenek. Szóváltotta az egyetemi rendezvarások ügyét is. *Bethlen István* gróf miniszterelnök válaszában megállapította, hogy a magyar zsidóságnak nincs szüksége arra, hogy bárki a palesztinai zsidóság helyzeté alapján védelmet kérjen a számára. Meg van győződve róla, hogy *ezt elsősorban a hazafias zsidóság utasítja vissza és kikéri magának, hogy az ő helyzetét pártpolitikai céllal akarják kihasználni*. Tagadja, hogy az italmérsi engedélyek és trafikok revíziójánál hátránynak tekintik, ha valaki izraelita vallású. Az egyetemi zavargások ügyében a kormány el van szánva arra, hogy a legszigorubb eszközök igénybevételével rendet teremtsen. A névmagyarosítással kapcsolatban kijelentette a miniszterelnök, hogy a belügyminisztérium óvatossággal jár el, mint talán a háború előtt, mert nem kívánjuk, hogy *magyar embereknek tekinthessék a jövőben a Kun Bélákat és hasonló nevű embereket*.

Az október hó 24-iki, esütőtűki ülésen az elemi iskolai beiratási díjak új szabályozásáról szóló törvényjavaslat folytatásos tárgyalása került sorra. Többek felszólalása után Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter a következőket mondotta:

— A letiport és megsonkított nemzetnek nincs más módja, hogy az irányadó nemzetekhez szójon, mint a kultúrja révén. Ez ránk nézve lét- és nemléti kérdése. Nyolc év óta dolgozom következetesen mindig egy irányban és nem forogtam mint a szélkakas, az szerint, hogy valami pillanatnyilag népszerű volt-e, vagy sem? Nem a népszerűséget kerestem, hanem hazánkat akarom becsülettel szolgálni. És nyolc évi munka után igenis mutatkozom az eredmények mindenütt. Nincs Magyarországnak falva, ahol a népoktatást meg ne javítottuk volna, ahol új iskolákat ne építettünk volna. Ezért azonban ne azt mondják, hogy sokat költöttem, mert ha az összes tárcákát vesszük, azt látjuk, hogy igen csekély hányad esik a kultusz-tárcára. Nincs senkinek se oka ennek kérdőre vonni azért, mert munkám eredménye volt.

A javaslatot általánosságban és részleteiben is megszavazták, majd áttértek az autótörvény tárgyalására. Szilágyi Lajos felszólalása elején a következő kijelentéseket tette:

— A javaslat tárgyalásánál nem rohatjuk ki magunkat annak a súlyos szerencsétlenségnek a hatása alól, amely a főméltóságú kormányzó egyik fiát majdnem áldozatul követelte. A nemzet együtt érez a kormányzóval és ugyanolyan aggodással kíséri az orvosok jelentését, mint a szerencsétlenül járt ifjú szülei. Kell, hogy innen, a Ház elásteremből is hangot adjunk annak, hogy mindenki reszketre lép a sanatóriumából érkező híreket, mindnyájan remélik, hogy az ifjú erős szerencze, az orvosok tudomány és az önfeláldozó ápolás vissza fogja adni ifjabb Horthy Miklósnak az egészségét és az ország lakossága együtt fog örüdeni a lesújtott szülőkkel.

Szilágyi képviselő szavait a Ház minden oldalán osztatlan együttérzéssel fogadták.

Az október hó 25-iki, pénteki ülésen Almásy László elnök felhatalmazást kért arra, hogy az olasz trónörökös elleni merénylet megghusulása alkalmából a Ház nevében szerencsekívánatait fejezhesse ki. A Ház a felhatalmazást megadta. Ezután folytatták az autótörvényjavaslat általános vitáját. Bud János kereskedelmi miniszter, válaszul az elhangzott felszólalásokra, megállapította, hogy bizonyos vidékeken a forgalmat egyes rendszer szerint alakítják ki és kedvezményekkel fogják elősegíteni a forgalom emelkedését.

A javaslatot a Ház általánosságban és részleteiben is elfogadta. Majd tudomásul vette a magyar államnak az 1921—22. évi származásáról szóló bizottsági jelentést.

Október hó 26-án, szombaton és október hó 28-án, hétfőn a képviselőház nem tartott ülést.

A jóvátétel kérdése a külügyi bizottságban.

A képviselőház külügyi bizottsága október hó 25-én, pénteken ülést tartott. Walko Lajos külügyi miniszter bejelentette, hogy a kormány a vízumkénszert mindazokkal az államokkal szemben megszünteti, melyek Magyarországgal szemben is lemondanak a vízumkénszert alkalmazásáról. A párisi jóvátételi tárgyalásokkal kapcsolatban megállapította, hogy két kérdés körül folyik a szó, az egyik a jóvátétel ügyének rendezésére, a másik a békeszerződésből folyó egyéb pénzügyi kötelezettségek kölcsönös elintézésére vonatkozik. A magyar kormány szerint az ország jóvátételi kötelezettségeinek már eleget tett, részben az elcsatolt területeken levő magyar állami javakkal, részben azokkal a pénzbeli és természetbeni szolgáltatásokkal, melyeket 1943. év végéig teljesített. A békeszerződésből folyó egyéb pénzügyi kötelezettségekre nézve a kormány állásponjtja az, hogy ezeknek a kötelezettségeknek teljesítése 1943 után történjék.

A vita során felszólalók, pártkülönbség nélkül, azt hangsúlyozták, hogy Magyarországtól több jóvátételt kívánni nem lehet. Végül Bethlen István gróf szólalt fel és kijelentette, hogy a magyar kormány szilárdan kitart állásponjtja mellett és nem hajlandó jogosultság követeléseket elfogadni. Az optánsügy és ehhez hasonló természetű más kártérítési ügyek bevonását a jóvátétel kérdésébe lehetetlennek tartja, mert itt a külföldi

államok magánfelekkel államnak szemben s a magyar kormánynak magánfelek követeléseiről nincs joga lemondani.

Vass József a hadikölcsönkárosultokról.

Az elmúlt héten mintegy nyolcvanvalamennyi képviselő jelent meg váratlanul a népjóléti miniszterületben, tőlük természetesen hadikölcsön-tulajdonosok és Vass József népjóléti miniszternek akarták panaszaikat előadni. A miniszter fogadott is részükre egy kisebb küldöttséget, melyet Szentimrey Gábor esperes-plébános vezetett eléje.

Vass József a legnagyobb melegséggel és megértéssel fogadta a küldöttséget.

— Szívvel-lélekkel együtt vagyok én önökkel. — mondotta — és együttérzésemnek mindenben kifejezést akarok adni. Én eslekedni akarok és meg fogom mutatni azt, hogy ez a eslekvés nekem sikerülni is fog. Önök tudják, milyen nehézségek tornyosulnak elénk, amikor ezt a kérdést meg akarjuk oldani. A kölcsönvetés keretén belül rendelkezésre álló összegek keretén túl mi nem mehetünk, de még így is segíteni szeretnénk önökön és saját felelősségemre a legnagyobb nyomorúságban lévőeknek nyújtást. A hadikölcsönkárosultok hajlandó kiutaltatni. Nyolcszáz pengőig terjedhet ez a gyors segítség, amelyet a legnagyobb nyomorban lévő hadikölcsönjegyzők kaphatnak. A többi hadikölcsön-tulajdonosok kérdése egy éven belül szintén megoldást nyer, a lehetőség határain belül.

Egy évvel meghosszabbították a fagykár-kölcsönöket.

Az Egységespárt október hó 24-én, esütőtűkőn értekezletet tartott, melyen Erődy-Harrach Tihamér ismertette az új katonai büntetőtörvénykönyvről szóló törvényjavaslatot. Hangoztatta, hogy a magyar közélet régi kívánása ment teljesedésbe, amikor a katonai büntetőtörvénykönyvet benyújtották a képviselőházban.

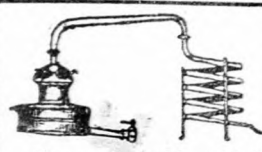
Zsitvay Tibor igazságügyminiszter hangsúlyozta, hogy éppen abban az elyben lát nagy haladást, amely kimondja, hogy általában a polgári büntetőtörvénykönyv rendelkezései az irányadók a honvédségnél is és csak kivételesen jellegű katonai büncselekményeknél irányadó a katonai büntetőtörvénykönyv minősítése.

Az értekezlet a törvényjavaslatot elfogadta. Ezután Szepessy Géza szavalt, hogy kerületében s annak vidékén a gazdatársadalom, amikor vetőmag-kölcsönben részesült, azt a kucorikánál 39 pengő 60 filléres ár mellett kapta mázsánként, holott a tőzsdei középár ugyanakkor 28 pengő volt. Krájer Aladár és Jánosy Gábor hasonló eseteket tettek szóvá. Csontos Imre ugyanezzel a kérdéssel foglalkozott, majd a malomkártevő működését bírálta és rámutatott, hogy a malmoknak mennyi nyereségük van abból, hogy ősszel júniusi, vagy júliusi leszámlásra veszik át a gazdától az árut. A vámmalmoknak a mai súlyos időkben nem lett volna szabad a vámtól felenyelniük.

A felszólalásokra Prónay György báró földművelésügyi államtitkár válaszolt. Rámutatott, hogy a fagykárosult gazdákot gyorsan kellett segíteni és ezért a vetőmagvakat nem lehetett a távolabbi piacokon beszerezni. Ezért lehetőleg azon a vidéken szerezzék be az akció céljaira a vetőmagot, ahol az kizsúrtásra került. A visszafizetés szempontjából nem jelentett volna különbséget, hogy pénzbeli segélyt adnak. A kapott pénzen a gazda csak olyan áron vehette volna meg a szükséges vetőmagot, mint amennyitért az akció keretében kapták. Minthogy a gabonárak közben lementek, ha a gazdának pénzből kell visszaadnia a kapott kölcsönt, úgy több gabonát kell eladnia. Ez sem kedvező a gazdára. A visszafizetés időpontjára megnyugtatóképp rámutatott arra, hogy mindazoknak a kölcsönöknek a visszalátását, amelyek fagykárokkal, vagy egyéb károkkal vannak kapcsolatban, egy esztendővel meghosszabbították. Intézkedés történt, hogy ezeket a kölcsönöket, amelyek most október végén és novemberben járnak le, a jövő év október végéig pralongáltják előnyös kamatszolgáltatás mellett. A földművelésügyi kormány meg fogja vizsgálni, fordultak-e elő olyan esetek, hogy a visszafizetéskor a gazdának magasabb árfolyamon számolják el az árut, mint amilyen ár a kölcsön igénybevételekor érvényben volt. A malom vámmelésének kérdését a földművelésügyi kormány figyelemmel kíséri és a kérdéssel foglalkozik.

A kizsákdaképviselő értekezlete.

Az Egységes Párt kizsákdaképviselő Mayer János földművelésügyi miniszter elnöklésével az elmúlt héten a földművelésügyi miniszterületben folytatták a már megkezdett tanácskozásukat. Az értekezleten Bethlen István gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Bud János kereskedelmi miniszter is résztvett.

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugatitól B villamossal.

Mayer János földművelésügyi miniszter nagy vonalakban ismertette a földművelésügyi kormányzat tevékenységét, a terméstartóirányítás irányában tett intézkedéseket, valamint az akciókat, amelyeket 1926 óta a mezőgazdasági termelés fokozása és intenzív tétele érdekében kezdeményezett a földművelésügyi kormányzat. A miniszter előadását, amely igen megnyugtatóan hatott a jelenlévőkre, az értekezlet nagy meglepetéssel vette tudomásul. A vitában sokorópátka Szabó István, Szabó Sándor, Csontos Imre, Udvardy János, Váry Albert, Gál Mihály, Berkó Gyula, Gaál Endre és Maday Gyula vett részt a többi között Bethlen István gróf miniszterelnök, Wekerle Sándor pénzügyminiszter és Bud János kereskedelmi miniszter is. Az értekezlet megnyugvással vette tudomásul a miniszterelnöknek, valamint a pénzügyminiszternek és a kereskedelmi miniszternek azokról a tervezett intézkedésekről történt bejelentéseit, amelyeket a kormány a gazdasági helyzet javítása érdekében a legközelebbi jövőben kíván előléptetni.

A kiskundorozsmai választás.

Október hó 25-én, pénteken zajlott le a kiskundorozsmai választás. A választás eredménye szerint Steuer György hivatalos egységspárti jelölt 1980, Kiss Ferenc nem hivatalos egységspárti 1988 és Dénes István munkáspárti 1434 szavazatot kapott. A két egységspárti jelölt között november hó 2-án pótválasztás lesz.

Ujabb 18 millió mezőgazdasági kiviteli célokra.

A kormány tagjai október hó 25-én, pénteken minisztertanácsot tartottak, melyen Wekerle Sándor pénzügyminiszter bejelentette, hogy *hízott szarvasmarha és sertés kivitelének előmozdítására újabb 18 millió pengős hitelt sikerül közvetítenie.* A hitelt az Országos Központi Hitelszövetkezet bocsátja a gazdák rendelkezésére.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Merénylet következett el az olasz trónörökös ellen.

Umberto olasz trónörökös, aki a belga király leányát eljegyezte, az elmúlt héten Brüsszelben tartózkodott. Amikor a belga ismeretlen katona sírjára koszorút helyezett el, egy ember, akinek revolver volt a kezében, hirtelen kivált a tér szélén sorakozó közönségből és futva a trónörökös felé közeledett. Mindez oly gyorsan történt, hogy a tömeget hátrább szorító csendőröknek és rendőröknek nem volt idejük közbelépni. Az a motorkerékpáros rendőr azonban, aki a királyi herceg automobilja előtt haladt, rávetette magát az idegenre és öklével rácsújtotta a kezére. A lövés ebben a pillanatban dördült el. A golyó a következőbe ütődött. A rendőrök nyomban körülvették a merénylőt. A közönség megdöbbenésből felocsudva, viharos lelkesedéssel éltette a trónörökösöt. A trónörökös teljes mértékben megőrizte hidegvérét és nyugodt léptekkel járult az idegen emlékműhöz, ahol letette a koszorút. A merénylő De Rosa, olasz származású kommunista diák, aki titokban szökött ki Olaszországból. A rendőri kihallgatás során a megbánás semmi jelét sem mutatta, sőt közölte, hogy már napokkal előbb végre akarta hajtani tettét.

A merénylet híre leirhatatlan megdöbbenést és felháborodást keltett nemcsak Belgiumban és Olaszországban, hanem a budapesti olasz követségen és a budapesti olasz kolónia tagjai között is.

Megbukott a francia kormány.

A francia kamara mult heti ülésén a Ház elnöke szavazás alá bocsátotta Montigny képviselő javaslatát, amely szerint a Ház a külpolitikai interpellációkat november 15-én veszi tárgyalás alá. A kormány a javaslat ellen foglalt állást és ennek kapcsán felvetette a bizalmi kérdést. A szavazás eredménye az volt, hogy a képviselőház 288 szavazattal 277 ellenében Montigny képviselő javaslatát fogadta el. A kormány így tizenegy szavazattal kisebbségben maradt. A kormány tagjai azonnal elhagyták az üléstermet és Briand miniszterelnökkel élükön,

**Esik eső karikára,
Őszi idő jön a nyárra,
Unalom és gondúzónek
Meinel-hangszert rendeljenek.**

Ingyen hangszerárjegyzék!
MEINEL ÉS HEROLD HANGSZERGYÁR
Budapest, IX. 462. Üllői-ut 19.

átadták a kormány lemondását a köztársasági elnöknek. Doumergue elnök a kormány lemondását elfogadta. A szavazás eredménye általános meglepetést keltett, *mint-hogy a kormányválság a politikai köröket teljesen váratlanul érte.* A köztársaság elnöke Deladriert, a radikális szocialisták vezérét bizta meg kabinetalakítással.

D'Annunzio üzenete a magyarsághoz.

Berzeviczy Albert vezetésével magyar küldöttség járt Bresciában, Monti Sándor ezredes siremlékének leleplezésén. A bizottság megjelent D'Annunzionál, a nagy olasz költőnél, aki üzenetet küldött a magyarokhoz. A költői szárnyalású üzenetben megállapítja, hogy ő volt a magyarok ügyének első védője Nyugaton a gyűlöletes emlékü Wilsonnal szemben, majd azt írja, hogy a magyarok nem engedelmessékedtek Petőfi jelszavának: a Talpra magyarnak.

— *Ma is ugyanez a ti földetek jelszava!* — írja az üzenetben. — *Ti nem nyughattok, nem alhattok, amíg vissza nem szereztétek a ti egész földeteket. A magyarok könnyei engem újra égetnek. Ne legyetek hűtlenek önmagatokhoz. Küzdjétek a végletekig! Aki elviseli az elnyomatást és a gyalázatot, az megérdemli mind a kettőt.*

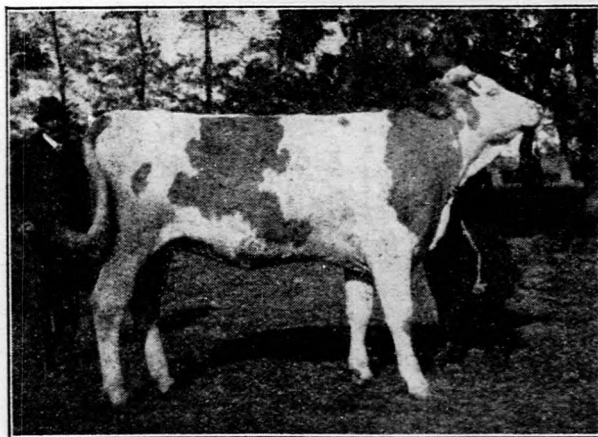
MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Milyen növényeket termesszünk tőzeges talajon?

Irta: Villax Ödön.

Lápos, tőzeges talajon a talaj savanyúsága, az erős gyomosodás, a fokozottabb mértékű fagykárók, stb. miatt oly növényeket kell termesztünk, amelyek e szélsőséges viszonyokat könnyen kibírják. Ilyen növény elsősorban is a *burgonya*, mely az ilyen kevésbé tevékeny, tunya laptalajokon néha olyan termést is adhat, amilyen ásványi

„Narancs“, tizennyolc hónapos üsző.

Füleki János rábacsanakai gazda tenyészetéből; első díjat nyert a szili állatdíjazáson.

talajon ugyszólván kizárt. A burgonyához ebben a tekintetben hasonló növénynek kell tartanunk a *rossot*, továbbá a *zabot* is. Később, ha a lápos terület telkesítése már annyira előrehaladt, hogy azon a kisebb vetőmagvak számára is jó vetőágy biztosítható, akkor sikerrel természet-hető a *takarmányrépa* is.

Abban az esetben, ha a tőzegréteg vastagsága megengedi, hogy a tőzeget az alatta levő agyagtalaj felhozásával keverve miveljük, ami mindenképen helyes lesz, mert ezáltal a talaj kedvezőtlen viszonyait nagy mértékben csökkenthetjük, akkor az ily talajokon ugyszólván bármilyen növény természet-hető. Sokkal helyesebben járunk el azonban, ha inkább e szélsőséges talajnemre beillő kevésbé érzékeny növényfajtákat természetünk. Az említettek kivül ilyen lápra való növények még a *ku-korica*, *zabosbükköny*, *kender*, továbbá különösen egyes réti növények (komócsin, réti csenkesz). Az igényesebb növényfajtákat kár erőltetni. Az ily talajokon ezeknek természetése mindig bizonytalan, míg az előbb említett növényfajtákkal a lápon gyakran rekordtermések is elérhetők.

Bármilyen növényfajtákat természetünk, arról sohasem feledkezzünk meg, hogy a hazai láptalajok foszforsavban mindig, káliban pedig gyakran szegények, míg szerves nitrogénben igen gazdagok szoktak lenni. Ezért egy növényt sem szabadna — főként a Hanyon — foszforsavtrágya nélkül vetni (még takarmánynövényeket sem). A lassan ható nitrogéntrágyáknak ellenben jóformán *semmi* jelentősége sem lesz, tehát az ily műtrágyákkal kár még csak kísérletezni is. A salétromtrágyák után azonban már gyakran szép eredmény mutatkozik, amint egyes esetekben a 40 százalékos káliutrágya után is.

Tőzeges talajokon végül a nagy termések elérésére igen nagy fontosságu, hogy a tunya, tevéketlen tőzegtalajt minél inkább élővé, tevékenyvé tegyük. Ebből a célból az ily talajokat gyakran kell szántani, fogasolni, hogy ezáltal annak savanyúsága csökkenjék. Továbbá igen helyén való lesz a gyakori istállótrágyázás is, mellyel különösen sok életet viszünk a talajba. Talán egy talajnem sincs, amely oly mértékben meghalálna az istállótrágyát, mint a tőzeg. Ha azonban istállótrágyázunk, lehetően kevésbé érett, szalmásabb trágyát használjunk, mert az ilyen trágyával több életet viszünk e tunya talajokba, mint az apróra érett trágyával. Ebből következik, hogy a lápra *komposztrágya* sem igen való, noha ujabban egyesek ilyenl is kísérleteztek.

Aki tőzeges, lápos talajon gazdálkodik, annak figyelmebe ajánlom „*A lápgazdálkodás alapelvei*” című munkámat, melyben az ide vonatkozó valamennyi kérdést részletesen ismertetem. A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál* (Debrecen) két pengőért rendelhető meg.

Szántóföldek, legelők, rétek, szőlők gyümölcsfaültetvényei.

Irta: Horn János.

Szántóföldekre nem célszerű gyümölcsfát ültetni, mert ezek bizonyos mértékig hátrányosan befolyásolják a közelükben levő mezőgazdasági növények fejlődését. Ha mégis ilyen helyekre akarunk gyümölcsfákat ültetni, akkor ezeket keskenyebb földek esetén egy sorban a közepén, széles területeken pedig egymástól 30—40 méter távolságban levő sorokba ültetjük. Mindenkor csak kis koronát fejlesztő fákat, pl. szilvát, mandulát, gulaalaku koronát nevelő kőrtefajtákat választunk. Szántásnál ügyelünk arra, hogy az eke a fa törzsét meg ne sértse. A talajnak ez a tökéletes kihasználása ott van szokásban, ahol a gyümölcsstermesztésre alkalmas, minden más terület már be van ültetve és ahol a mezőgazdálkodás tényleg belterjesen történik. Sokszor megtörténik ilyen helyen az, hogy a szántóra ültetett fák az állatok természetett mezőgazdasági termény jövedelmét többszörösen is felülmúlják.

Réteken, hogy a főtermést adó fű rendesen fejlőd-hessék, a gyümölcsfákat egymástól 20—30 méterre ültetjük. Itt is kis koronát nevelő, lehetőleg egyidőben érő, ellentétlő fajtákat ültetünk minél magasabb törzssel.

Legelőnek gyümölcsfával való beültetése már sokkal okszerűbb és ezért hűvösebb, nagyobb legelőekkel bővelkedő vidéken ma már mindjobban alkalmazzák is. A fák által adott gyenge, haladó árnyék a fű növekedésére csak előny-nyel van. A magas törzsű, kisebb koronát nevelő fák haszna nemcsak termésükben van, hanem abban is, hogy a fű különösen szárazságban be van árnyékolva, a talaj nyirkosabb marad és a legelő állatok kellemes árnyéket kapnak. Legelőkre egymástól 20—30, delelőkre pedig 12—15 m-re ültetjük a fákat. Az utóbbi helyre dió, nemesgesztenye, gazdasági alma és körte, valamint cseresznye- és meggyfákat is ültethetünk. A kiültetett fákat eleinte három, melljük vert karóval védjük meg attól, hogy az állatok a fa törzsén dörgölődzének. Célszerű a legelőkön néhány dörgölődzésre alkalmas oszlopot leásni.

A szőlőknek fával való beültetése nem okszerű, mert a fák jelenlétét azok gyökérzete, valamint az azok által adott árnyék miatt a szőlők termése mindig megéri. Legfeljebb az utak széle, a terraszfalak és a táblák szegélye jöhet szóba. E célra az őszibarack, mandula, meggy és a körte megfelelő fajtái valók, míg a szilvák közül száraz helyre az *Ageni* szilvát ültetjük. Homoki szőlőkbe az előbb említettek kivül még a *Bismarck*, *Vajalma*, *Charlamovszky*, *Sárga belle fleure*, *Tüköralma* és az *Asztrakáni* alma fajtákat is elültethetjük.

A szarvasmarhatenyésztés jelentősége és fontossága.

Irta: Niklai János.

A mai nehéz gazdasági viszonyok közepette kétségkivül a mezőgazdasággal foglalkozóknak kell a legnagyobb nehézségekkel megküzdenni. Az élet-halálharcot vivő magyar mezőgazdaság szorongatott helyzetének okait kutatva, rögtön a világháború, az azt követő forradalmak pusztításai s ami a legszomorubb, az átkos Trianon jut eszünkbe. De azért nem szabad csüggednünk és a gonosz sors játékáivá magunkat átengednünk. Erős akarattal találunk módot és lehetőséget, melyekkel nehéz sorsunkat jobbra fordíthatnánk, csak egy kis jóakarattal, belátással, kelene hozzá s ahelyett, hogy ezen módokat kihasználná a magyar gazdatársadalom nagy többsége, folyton a segítségért kiabál, de saját érdekében nem tesz semmit.

Ezer bajjal járó szenvedéses életünket Trianon mellett köszönhetjük saját magunk ősi erényekben gazdag, a változott viszonyokhoz simulni nem akaró, magyar faj-tánkat jellemző megátalkodott konzervatizmusnak.

Sok szó esik arról, hogy vajudó mezőgazdaságunkat hogyan, milyen eszközökkel, gazdasági üzemágak fejlesztésével lehetne a gyógyulás útjára téríteni. Ezen cél elérésébe ajánlják az ipari, a kereskedelmi növénytermesztésnek a forszírozását, a gyümölcsstermesztés rendszeresebb fokozását, a baromfityenyésztés fejlesztését a kivitel céljára, a tejgazdaságok szaporítását a szarvasmarhatenyésztéssel kapcsolatban stb.

A szarvasmarhatenyésztés pártolói szerény véleményem szerint legjobban fején találják a szegyet. A szarvasmarha sokoldalú termelésénél fogva az az egyedüli haszonállatunk, mely jó kezekben a mezőgazdaság mentő munkájában leghatásosabban közreműködhetik. A szarvasmarha teje és egyéb termékei népelelmezési szempontból mind nagyobb jelentőségűvé válnak. Mint erőtermelő is a mezőgazdasági szántómivelésben azokon a helyeken, ahol a domborzati viszonyok az erőgépek használatát korlátozzák, még mindig az ökor fizeti ki legjobban magát, már csak szerszámának egyszerűsége miatt is. A szarvasmarhatenyésztés feltételezi a talajjavító takarmánynövény ket

tartalmazó okszerű vetésforgók beállítását azon a réven, hogy a legnagyobb mennyiségben fogyasztja a zöldtakarmányokat; azonkívül egyedüli értékesítője és megbecsülhetetlen piaci árukká való átalakítója olyan gazdasági hulladékoknak (polyva, szalma), melyek nélküle veszendőbe mennének. Oly nagymennyiségű trágyát produkál, amennyit egy más háziállatunk sem tud nyújtani.

A szarvasmarhatenyésztés hasznosságának bemutatása nem volna még teljes, ha azon közvetlen hasznáról megfedekeznek, melyet a bízók, a tenyészállatok és a tej eladása után ad. Az utóbbiak közül különösen a tenyészállatnevelés igen hálás mesterség, ha azt szép küllemű, hibátlan, nagy téteményképességű, hiteles törzskönyvi adatokkal rendelkező állatok után neveljük. A hasznot-hajtó szarvasmarhatenyésztésnek van azonban egy nagyon fontos feltétele, ez a jóminőségű legelő, amelynek nemcsak a neve legelő, de az a szó szoros értelmében, az arra a területre megfelelő számú állatot tavasztól ősziig egészséges táplálékkal látja el. A legelő fontossága különösen a fejlődő állatok szempontjából bir nagy jelentőséggel és mégis a legelőnek nevezett elhanyagolt koplalóknak a megjavítására gazdáink még annyi gondot sem fordítanak, amennyit csak fáradság és nagyobb anyagi megterhelés nélkül megtehetnének. Ezt a szomorú valóságot tapasztalhatjuk lépten-nyomon, különösen a községi közös legelőknél, az egész csonka hazáink. Engem éppen az az ok indított arra, hogy írjak e lapba a szarvasmarhatenyésztés fontosságáról, melynek jövedelmezősége szoros kapcsolatban van a legelőkérdéssel. Mivel okszerű, jövedelmező szarvasmarhatenyésztésről a népies tenyésztésben nem is álmodhatunk, míg az elhanyagolt közös legelőket, országunk ezen szegényfoltjait rendre nem hozzuk, itt tehát az ideje, hogy az elsősorban érdekelt haladéktalanul megtegyék a legelőjavítás terén, az állatenyésztés érdekében, tőlük telhetőleg mindazt, amit, elsősorban önmaguk, de az egész nemzet érdekében is kötelességük megtenni.

Apró jó tanácsok.

Termékellen lesz a diófa, ha magánosan áll. A megtermékenyítő himpört szolgáltató barkák ugyanis a diófán nem egy időben érnek meg a megtermékenyítendő nővirágokkal. Ha több fa van egymás mellett, akkor a szomszédok kölcsönösen megtermékenyítik egymást. Kertészek a magános diófák terméketlenségét úgy szokták megakadályozni, hogy fáról leszednek egy marék barkát és száraz papíron megörzik addig, míg a barkák finom nedvet nem izzadnak ki. Ez annak a jele, ha már megtermékenyíthetők. Ekkor szeles időben a barkákat reáhintjük a fára. A gazda azt a fáradságot megtakaríthatja, ha nem illet diófát egymagában, hanem lehetőleg többet, legalább három-négyet egymás közelében.

Első díjjal kitüntetett kispazda-fogat a szili állatdíjazáson.

Kifünő olcsó kerítés

HAIDEKKER-HUNGÁRIA
FONAT
HAIDEKKER SÁNDOR Ingyen árjegyzék!
Budapest,
Üllői-út 48. 27.

A **mésznitrogén** nevű műtrágya kitünő hatású műtrágya, de tudni kell, hogy az emberi testre maró hatású. Különösen a szemet és a nyálkahártyákat (szemhéj, orr belseje, száj) kell védeni. Sebes kézzel se nyúljunk a műtrágyához! Legezőszerűbb keztyűs kézzel, szemüveggel dolgozni, esetleg a kezét zsíradékkal bekenni s az elszórást szélcsendes időben végezni.

A **káposzta feje felhasadozik**, ha napos időben öntözik vagy akkor, ha hosszú szárazság után bő esők következnek. A palántát nem lehet okozni, mert ez nem fajtatulajdonság.

Vértetű ellen ajánlják az almafák tövének télire való kitakarását és 20%-os gyümölcsfakarbolineummal való bepermetezését. A vértetű megtermékenyített nőstényei ugyanis a fa tövében telelnek át.

A **juh kergességét** tudvalevőleg egy hólyag okozza, mely a juh agyvelejében fejlődik akkor, ha a kutya beleiben élő gallandféreg (pántlikagiliszta) petéjét eszi meg. Erre pedig akkor lesz alkalma, ha a pántlikagilisztás kutya bélsára és benne a pántlikagiliszta petéi szétszóródnak a legelő fűvén. A juhok kergességét tehát úgy akadályozhatjuk meg, ha az összes, esetleg a legelőre eljutó kutyákból a pántlikagilisztákat kihajtjuk és elégetjük. A tavaszi kihajtás előtt a kutyákat csukjuk be ketreche, adjunk nekik tejben — nagyság szerint — 5—10 gr. kamala nevű gyógyszert (barna por) s utána egy héti tartásuk még őket a ketrecheben s bélsarukat (benne a gilisztákat) égessük el.

Összel okvetlenül meg kell szántani minden talajt! Ez a szántás mélyebb legyen, mint a vető, keverő stb. szántások, melyeket az év más szakáiban végzünk. Ha ősszel szántunk, tavaszra földünk oly finom, morzsalékos állapotba kerül, hogy mindjárt vethetünk bele s így nem fogunk a vetéssel elkésni. De nem ez a fő! Fő az, hogy az őszi mélyszántás útján tudjuk földünkbe raktározni a téli nedvességet, melyet a kukorica, burgonya stb. növényeink hasznukra fordíthatnak a nyáron, mikor majd hónapokig hiába sóvárgunk egy kis esőért!

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Ingyen eperfa a selymentenyésztőknek.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara keretében működő „Ezültetők Társasága” a jövő év tavaszán kiültetésre 600 darab eperfát és 200 darab eperfacemetét teljesen ingyen és költségmentesen fog azok között kiosztani, akik selymentenyésztéssel kívánnak foglalkozni. Az ingyenes fákért és esemetékkért jelentkezni lehet a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál (Debrecen, Hunyady-u. 5. I.) 1930. január 31-ig.

Gazdák és bankárok értekezlete.

A bankok és a gazdák képviselői az elmúlt héten tanácskozási ültek össze, hogy megvitassák a banktöke és a mezőgazdaság együttműködésének kérdését. Hegedűs Loránt nyitotta meg az értekezletet és kifejtette, hogy bár a pénz külföldön drága, mégis kikapcsolhatók azok a közbenső tényezők, amelyek ma drágítónak hatnak a hitelfeltételekre. Scitovszky Tibor, a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója megállapította, hogy a gazdák és bankárok tanácskozásának az a célja, hogy föltárja a mai nehézségek okait és megtalálja a segítség eszközeit. Somssich László gróf, az OMGE elnöke beszélt ezután, aki rámutatott arra, hogy az egyik út a standardizálás másik a közraktári intézmények megfelelő kiszélesítése, vagy kiterjesztése. Hoyos Miksa gróf, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke a hitelkérdés megoldása mellett két intézkedést lát meg mint olyat, mely a mezőgazdaságot a kátyúból kivetheti. Egyik az üzemek racionalizálása, azok költségeinek leszállítása céljából, másik a standardizálás, mely nélkül külföldi vonatkozásban nem tudjuk megállni helyünket. Visnyai Ernő kijelentette, hogy szükséges a pénzügyi és szövetkezetek együttműködése. Bevezetendőnek tartja a lezárolási jegyzéket, továbbá annak lehetővé tételét, hogy a gazda a járlat segítségével állatállományára hitelt kapjon. A hitellel kapcsolatos bélyeg- és illetékterhet csökkenteni kell ott, ahol az intézetek az altruista intézetekkel egyenlő feltételek mellett hajlandók hitelezni. — Kégl János a hitelviszágot mint világhelyeséget méltatta és hangzott annak a szempontnak, hogy a rövid- és hosszulejratu hitel között összhangot kell teremteni. — Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója szerint a vidéki kisüzemre volna kiküszöbölendő. — Jakobi Olivér, a Kereskedelmi Bank igazgatója, aláhozta, hogy a baj csak a kisbirtoknál van. Itt kell a mulasztásokat pótolni és a terepet a pénzügyi viszonyok javulásának idejére előkészíteni. Szécsényi Rikárd ezzel szemben azt hangoztatta, hogy a mai hitelfeltételek a nagyüzemre sem kielégítőek. Megoldás csak az volna, ha az állam vállalná a mezőgazdaság kamatterhének egy részét. Beliczey Géza a pillanatnyi segítség jelentőségét emelte ki. A hitelmegszorítások ellen kell lépéseket tenni. Éber Antal dr., a Magyar-Olasz Bank vezérigazgatója az összes bajoknak egy közös hibáját a tőkeszegénységben és abban látja, hogy az igénybevett hiteleket nem produktív, hanem fogyasztási célokra használtuk fel. Fényes példája ennek, hogy rádiókészülékekre az idén már nyolcmillió pengőt költöttünk, vagyis egynegyedmillió métermázsra csöves tengeri ártat adtuk oda ezért a cikkért a külföldnek. — Horváth Lipót utalt arra, hogy a történeti hitelmegszorítások csak a világpiaci nyomás továbbadását jelentik, ami szükségszerűen jelentkezik. Az értekezlet azzal a határozattal végződött, hogy az érdekeltségek képviselői megbízást kaptak a felvetett kérdések kidolgozására s arra, hogy az egész kérdéskomplexumot megtárgyalják, úgy a Nemzeti Bank, mint a Pénzügyi Központ és az OKH vezetőkkel, valamint a szakminisztériumokkal.

A földmívelésügyi miniszter termésjelentése.

Az október hó 26-án közzétett hivatalos termés- és vetésjelentés most elsősorban tájékoztatást nyújt ezuttal arról is, hogy a nagy és kis mezőgazdasági üzemeknek milyen szerepük van a főtermények termelése körül. Kiténik az adatokból, hogy bár a cukorrépát figyelmen kívül hagyva, a többi hat főterménynél a kisgazdaságok vetésterülete meghaladja ugyan a nagyokét, mégis a nagyüzemek katasztrális holdankénti átlaghozama meghaladja a kisgazdaságok termésátlagait.

A búzatermés katasztrális holdanként átlag 7.11 mázsa, összesen pedig 19.555.298 mázsa. A hozam 33.14 százalékát a nagybirtok, 66.86 százalékát a kisbirtok termelte. A rozstermés holdanként 7.42 mázsa, összesen pedig 8.381.280 mázsa. A termés 29.35 százalékát a nagy- és 70.65 százalékát a kisbirtok szolgáltatta. — Az árpatermés 6.413.320 mázsa, vagyis holdanként 8.04 mázsa a hozam. A hozam 37 százalékát a nagy- és

63 százalékát a kisüzem szolgáltatta. — A zabtermés 3.788.600 mázsa, tehát holdanként átlag 7.50 mázsa termelt. A termés 50.70 százalékát a nagy-, 49.30 százalékát a kisbirtok termelte. — Szemes tengeriből az idén 6.862.786 mázssal több termelt, mint a tavaly. — A burgonya 23.565.264 mázsát hozott ezidén. — A cukorrépa 14.433.900 mázsa bescsillhető. — A takarmányrépa a szárazság miatt nem fejlődött ki kellően s a gumók általában nem nagyok. — A kerti vetemények az eső hiányát nagyon megsínyltek. A paprikát leszedték, a termés a kertekben és az üntözhető helyeken nagyon jól sikerült. A vöröshagymát felszedték, a gumók szép fejlettek és egészségesek és jó termést adott. A babot kicsépezték, eléggé hiúvelyes volt, de aprózemű. Egészséges, jó közepes termést adott. A borsót és lencsét betakarították, a szemek a szárazság miatt szintén kissé aprók maradtak. A terméshozam közepes. A káposzta szedését megkezdték. A fejek jobbára kicsinyek, de kemények. Minősége jó. A komlót leszedték, szárítóban van. A termés jól sikerült. A kölest és tatárkát learatták és kicsépezték, a terméseredmény gyenge, közepes. A cirok szára és szakállja elég hosszú volt s magot bőven termelt. A kender és len áztatását és szárítását befejezték, tilolásuk helyenként még folyamatban van. A termés elég jól sikerült. A dohány leveleit letörték, száradásának a meleg őszi időjárás nagyon kedvező. Jó hozamot adott, a levelek szépek és egészségesek. A rétek csak a mélyebb fekvésű helyeken adtak sarjtermést s az is igen gyenge volt. — A gyümölcsök közül a szilvatermés a védtetebb helyeken elég jó, általában közepes. Alma és körte helyenként elég bőven termelt, de sok közöttük a férjes. Őszibarack igen kevés termelt s az is apró. Diótermés a téli fagykár miatt alig van. — Takarmánykészletünk, bár az első kaszálás bőséges volt, általában nem nagy. Takarékos beosztás mellett azonban a készlet a kitélelésre elegendő.

A magyar mezőgazdaság jövedelmezősége számokban.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a világstatisztikai adatgyűjtéssel már több, mint egy éve foglalkozik. A feldolgozott adatok eredményeit a Köztelek sorozatosan megjelenő számain külön mellékletben adja közre. Az eddig megjelent táblázatok a mezőgazdaság 1927. évi jövedelmezőségi viszonyairól számolnak be. Az eredményekből kitűnik, hogy a mezőgazdaság átlagos holdankénti jövedelmezősége 14.50 pengő. Hogy a mai kamatlábak mellett milyen elenyészően csekély ez a jövedelem, az legjobban akkor tűnik ki, ha a gazda jövedelmét az összes befektetett tőkéjével együtt tüntetjük fel. Ilyen alapon számítva 1.24 százalékának felel meg a gazda tőkéjének kamatozása. Érthető ezek után, hogy ez a minimális jövedelem nem fedezheti még a legjobban megszükkített igények mellett sem gazdálkodó népességünk életszükségletét. A magyar földbirtokos egész területét számításba véve, 76.32 pengőre rug holdanként a mezőgazdasági hitelei terhe, amely összegért törlesztés és kamat fejében 7.72 pengőt fizet a magyar mezőgazdaság katasztrális holdanként a hitelezőknek.

Barázdában.

Megpitymaltott itt a hajnal,
Siess lovom az abrakkal.
Ha megesszed, meggyünk aztán,
Él és vissza a barázdán.

Egy csördítés . . . Pajkos, Kesetty.
Repüljetelek szíjjal kedvvel!
Sok a dolog, nincs pihenés,
Az idő is olyan kevés.

Felzántjuk a tarlót, ugart
És ami még parlag maradt.
Be is vetjük búzamággal,
Ha addig tart még a nappal.

A meleg nap, ha rátekin
Régi erejével megint,
Megéri-e s biztos várjuk,
Nem lesz üres magtarunk!

MILLE KÁLMÁN (Szerep.)

Legmodernebb golyón szaladó súlyszűrés Central-Bobbinn
varrógépeket
csodás kivitelben, havi 20 P részletre szállítunk.
Láng Jakab és Fia,
varrógép nagy raktára
Budapesti, József-körút 41.
Címre ügyelni! — Képes árjegyzék ingyen. — Alapítva 1869.

Halottak napján...

November második napján, sárguló lombok, hulló őszi levelek idején az élettől bucsuzó természetben, kint a faluvégén és a városzéli temetőkben mindenütt kigypul az emlékezés mécsse. Halottak napja... Nem az élők, akik most közöttünk vannak, hanem a holtak, azok, akik már csak voltak. Élőké az év negyüfélszáz napja; a holtaké — csak egy őszi borongós nap, a Halottak napja...

Fehér virág, őszi rózsza, erdei fenyőgally és örökzöldből font koszoru kerül a temetői sírokra. Az élők: emberek, férfiak, asszonyok, gyermekek, öregek és fiatalok elzárándokolnak az elhunytak sírhantjához. Viaszgyertyák sárga lángja lobban és sok-sok imádság száll az apró kereszték és díszes síremlékek tövéből az ég felé az egész földkerekségen. Minden embernek van halottja, kinek testvére, anyja, anyja, vagy gyermeke nyugszik a temetőben. És akinek halottja van, az emlékezik az elköltözöttökről.

Nekünk magyaroknak sok, nagyon sok halottunk van, akik egy szál megérdeklék, hogy hálás és kegyeletos szívvel gondoljunk rájuk. Megérdeklék, mert száz és száz-ezerszám adták életüket, minden zokszó nélkül érettségük, most élőkért, odakint a véres csatamezőkön... A Kárpátok, Limanova, Gorlice, Przemysl, Sabác, Belgrád, Lovcen, Doberdo, Udine, Görz és még sok más harctér égnek meredő korhadt sírkerecszéjei beszédesen hirdetik a magyar katona örök emlékezését. Emlékezzünk rájuk itthon és imádságos tisztelettel álljunk meg Halottak napján a névtelen magyar hősök seregének szent emléke előtt.

Megkezdődött a katolikus nagygyűlés. Október hó 26-án, délután fél 5 órakor kezdődött meg Budapesten a XXI. országos katolikus nagygyűlés. A nagygyűlést Véní Sancte nyitotta meg, amelyet Serédi Jusztinián dr. bíboros heregprimás jelenlétében Szmeccsányi Lajos dr. egri érsek mondott. Az ünnepi szentbeszédet Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök mondotta. Szombaton több katolikus egyesületi gyűlés volt. Így délután öt órakor a Vigadóban Krisztus királyságának ünnepét tartották meg. Hat órakor a régi országházban diáknagygyűlés volt. Ugyancsak hat órai kezdettel tartották meg a Népszövetség Katolikus disznagygyűlést is a székesfővárosi Vigadóban. A nagygyűlés ünnepi disznagygyűlése vasárnap délelőtt 11 órakor volt a fővárosi Vigadóban. Vasárnap délelőtt szentségi körmenet volt, amelyen a rossz idő ellenére is több, mint harmincezer ember vett részt. A nagygyűlés üléséről jövő héten adunk részletes tudósítást.

Nagyszabású gazdaggyűlés Turkevé. Október hó 20-án, vasárnap nagyszabású gazdaggyűlést tartott Turkeve gazdatársadalma a gazdákat végromlással fenyegető agrárválság okainak és orvoslásának megbeszélése céljából. A gazdaggyűlés a turkevei városháza előtti téren folyt le és azon körülbelül harminnégyezer ember jelent meg. A gyűlés első szónoka a kerület népszerű országgyűlési képviselője, Vértés Vilmos István volt, aki nagyszabású beszédében ismertette azokat a lehetőségeket, amelyekkel a gazdák a mai nehéz helyzetben segíteni tudnak önmagukon. Ehhez azonban megfelelő állami és hatósági támogatás is kell, amelyeket a mai kormányzat igyekszik a közködi gazdatársadalom részére biztosítani. Ezután részletesen ismertette azokat a kormányintézkedéseket, amelyeket az értékesítés megszervezése, a termelés átszervezése és a gazdák hitelgényének kielégítése érdekében eddig tettek és ezután is tenni fognak. Balogh Gyula, a Faluszövetség igazgatója, tartott ezután kimerítő előadást a magyar földművelés-társadalom szerveződésének szükségességéről, majd ismertette a Faluszövetség tevékenységét. Több hozzászólás után a gyűlés S. Nagy Istvának, a gyűlés elnökének zárószóval ért véget.

Reviziós megmozdulás a Dunántulon. Somogy-vármegye nagyatádi járása okt. hó 27-én, reviziós nagygyűlést tartott, amelyen a járás valamennyi községe, összesen harminckilenc helység, továbbá a járás területén működő valamennyi egyesület és testület egyhangú lelkesedéssel csatlakozott a Reviziós Ligához.

Meghalt Weicher Miklós képviselő és Wéber János felsőházi tag. Weicher Miklós apátplébános, a pilisvörösvári kerület keresztény párti országgyűlési képviselője, a múlt hétfőn Budapesten elhunyt. A köztisztviselben álló képviselőt szerdán délelőtt temették el Törökbálinton. — Wéber János felsőházi tag az elmúlt héten Tengelicen elhunyt. Wéber János a felsőházban Tolnamegye küldöttje volt. Az elhunyt felsőházi tagot szerdán délelőtt temették el Tengelicen az egész vármegye nagy részvéte mellett. A felsőház koszorúját Döry Hugó gazdasági főtanácsos helyezte az elhunyt koporsójára.

A rendőrség államosításának tizedik évfordulója. Most ünnepelte a rendőrség államosításának és egységsítésének tizedik évfordulóját. Eből az alkalomból a főkapitányi napiparancsban Seitovszky Béla belügyminiszter buzdító szöveget intézett a rendőrséghez. Délelőtt Bezege-Huszágh Miklós budapesti főkapitány vezetésével az öt vidék rendőrkörület főkapitánya Sztranyavszky Sándor államtitkárral az élén, megjelent a kormányzó előtt. A főkapitányok nevében az államtitkár üdvözölte a kormányzót, aki megköszönte a főtisztviselőknek a rendőrség és a közrend érdekében kifejtett munkásságukat. A kormányzói fogadtatás után a főkapitányok a belügyminisztériumban mentek, amelynek nagytérmeben volt a jubileumi ünnepség. Az ünnepség végén a belügyminiszter átadta a jubileum alkalmával kitüntetett rendőrtisztviselőknek és rendőröknek a kormányzói kitüntetéseket.

Katasztrófális áruhanás a newyorki értéktőzsdén. Október hó 25-én, pénteken a newyorki értéktőzsdén óriási áruhanás volt, melynek következtében majdnem huszmillió részvény cserélt gazdát. Az értéktőzsde páratlan forgalma olyan tömeget vonzott a tőzsdére, hogy külön rendőrsapatokat kellett kivevénynelni az utcai forgalom szabályozására. Az áruhanás következtében sok spekuláns teljesen tönkrement és a tőzsdei manipuláció következtében előállott árvesztéseket hozzávetőleg ötmilliárd dollárra, azaz mintegy huszonnyolc milliárd pengőre becsülik. A tőzsdepánik átterjedt a többi amerikai tőzsdére is és a csikágói, philadelphiai és a montreali tőzsdén is éreztette hatását. Winnipegben a buzaárak jelentékeny mértékben estek. A nagy bankok vezetői értekezletet tartottak, melyen megállapították, hogy a helyzet tartós javulására számítani hamarjában nem lehet. Az amerikai tőzsdekrachnak valamelyes jóhatás máris mutatkozik az európai pénzpiacra. Az amerikai tőke ugyanis, mely nem találhat megfelelő kamatozást az amerikai tőzsdén, Európában keres elhelyezkedést.

Három cikk. A világhírű Dítmar-cég kitünően oldotta meg a petroleumgáz felhasználásával a világítás, főzés és fűtés kérdését. Három cikket konstruált: a „Maxim” magassfényű petroleumgázlámpát, „Démon” petroleumgázfűtőt és a „Démon” petroleumgázkályhát. Mind a három készülék közös sajátossága az egyszerű konstrukció, nagy teljesítmény és kis anyagfogyasztás. Forgalmába hozza: Blumenthal Lajos vasnagykereskedő, Budapest, V., Váci-ut 4. Ezen cikkek üzletre is kaphatók. A cég szívesen küld díjtalan árjegyzéket és részletes felvilágosítást.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszer,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI., 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Fecskemadár bucsuja.

Bucsuzik a fecskemadár,
Innen messze földre elszáll!
Elbucsuzik mindenkitől,
Az ő szeretett népétől.

Kis hátatok ereszén volt,
Az én kicsi tanyám,
Áldjon meg az Isten érte
Kedves magyar gazdám!

Erdély felé, hogyha repül,
Szemeimből könny kiperdül.
Magyar népet siratgatja, hogy
Hogy így nyomorogni látja.

Ne írj tovább fecskemadár,
Eljő még a szép tavasz, nyár!
Eljön énkem még a kikelet
S fecskemadár visszatérhet!

Vándorfejszékén, ha jössz vissza,
Szállj el szép Erdélyországba,
Csicseregj a magyar nótát:
Hogy majd boldog lesz Magyarország.

DOMJÁN IMRE (Liszó).

Leventemozgót avattak Belyén. Multi héten avatták föl Baranyasellyén az ország első leventemozgoszínházat. Az ünnepségen *Gulácsy és Berzsenyi* tábornokok jelentek meg a központ részéről, míg a vármegye nevében *Fischer Béla* alispán jelent meg. Az avató ünnepségen vitéz *Jávor János* lelkész, a leventeegyesület elnöke és *Káta József* tanító mondtak beszédet.

Szüreti multság Szihalmon. A szihalmi Róm. Kath. Dalkör szeptember hó 29-én jól sikerült szüreti multságot rendezett. Vasárnap, a litánia után, a szüreti felvonuláson a csöszlányok párosával követték a magyarruhába lovas esőszlegényeket. A menetet a korezmárosnak öltözött *Stéfan József* dalos, *Petrik István* zsidója és *Juhász Emil* csapólegény egészítették ki. Ötletes bohóságait a közönség vidám nevetése kísérte. A szép menetet a muzsikusként öltözött vigyezők gyűlének fejezték be. A táncmulatsággal egybekötött szüreti multság jelentős anyagi bevétellel zárult, melyet a dalkör az építendő kultúrház javára fordít. A pompás multságot a dalkör karnagya, *Erdős László* tanító rendezte.

A szihalmi szüreti multságon résztvevő esőszlegények csoportja.
Első sor: Varga Rozál, Vona Mari, Koós Jolán, Juhász Bözsi. —
Második sor: Balázs Margit, Bernát Jolán, Urbáncsik Etus,
Albert Mari, Mihály Jolán, Potencsik Mari, Kovács Aranka,
Pajtók Vilma, Mák Juli. — Harmadik sor: Csik Böske, Nagy
Annus, Simon Annus, Vona Mari, Kovács Belli, Varga Manci,
Vince Mari, Vona Vilma.

Rum készítése házilag:

Vegyünk egy adag Majthényi-féle
KONCENTRÁLT JAMAIKAI RUMKIVONATOT
(ára 50 fillér) s oldjuk fel félliter 96 fokos finomított szeszben
(alkohol), ennek megtörténte után tegyünk hozzá félliter fel-
forrált, de kihűlt vizet — s néhány napi állás után —
kész a legpompásabb finom zamatos rum.

Finom

Jour-likőröket házilag:

— az alant felsorolt izekben — az itt megadott utasítások alapján
készíthetünk:

3½ deci finomított szeszben feloldunk egy adag Majthényi-féle

KONCENTRÁLT HOLLANDI LIKŐRKIVONATOT

(ára 60 fillér) s ehhez kihűlt állapotban 35 dgr. cukor és 4
deci vízből főzött cukorszirapot öntünk hozzá s pár napi
állás után szűrőpapíron átfiltráljuk. Az így módon elkészített
rum és likőrök minősége kitűnő s előállítására 100%-kal ol-
csóbb a boltban készen vásároltnál. (Allasch, Anisette, Angol-
keserű, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cse-
rezenylikőr, Fodormenta, (Peppermint), Cacao, Kávé (Creme
de Mocha), Köményes, Meggylikőr, Marasquinó, Őszi- és sárga-
barack, Rostopsin, Rézsa, Vanília, Waldmeister stb. kivonat.)

Főraktár és szétküldési telep:

Majthényi Béla

drogaa-, vegyszer- és illatszerüzlete az „Arany kereszt”
Budapest, IX. kerület, Vámbáz-körut 15. szám.

TELEFON: 853—42

TELEFON: 853—42

ALAPITTATOTT 1897-BEN

Ujra kommunistákat fotak el Budapesten. A bu-
dapesti főkapitányság politikai osztálya napokig tartó
nyomozás után a mult hét szerdáján újabb kommunista
szervezkedést leplezett le. A kommunisták a Rákóczi-ut 50.
számú házban a *Kommunista* című lap szerkesztőségét ren-
dezték be, míg a Zöldmáli-uton az egyik villában nyomdát
helyeztek üzembe. A politikai osztály detektívjei rajta-
ütöttek a kommunistákra s elfogták *Szűsz Ernő* győri
születésű huszonkétéves, zsidóvallású kommunista magán-
tisztviselőt, a vörösök nyomdájának vezetőjét. A kommu-
nista lap szerkesztőségében lefoglalták a lap kéziratait és
a sokszorosító gépeket. *Szűsz Ernő*vel együtt összesen öt
kommunistát tartóztattak le.

Budapesten kell megszerezni a külföldi vizumokat. A bel-
ügyminiszter a napokban körrendeletben utasította az összes
utlevélikészítő hatóságokat, hogy közöljék az utlevelet kérőkkel,
hogy az utazáshoz szükséges vizumokat elutazásuk előtt Buda-
pesten szerezzék meg az illetékes külképviseleti hatóságoktól. A
belügyminiszteri rendeletre azért volt szükség, mert sokan elmu-
lasztják a szükséges látamozások beszerzését, így hogy azután
vizum híján a külföldi hatóságok visszautasítják a kiutazó
magyarokat.

Rádiólaboratóriumot nyitott *Láng Imre* gépészmérnök
(Budapest, VI., Teréz-körut 3.), ahol minden, a rádió szakmába
vágó komplett készülékek és alkatrészek kaphatók. Továbbá
kerékpár, varrógép és gramofon alkatrészek és szerelések
szakszerűen eszközöltetnek. A „Vasárnap”-ra való hivatkozással
különös érdeklődésben részesülnek a rendelők.

Egy évi börtönre ítélték egy szocialista városatyát.
A mult év végén *Kis Jenő* dr. ügyvéd, szocialdemokrata
fővárosi bizottsági tag, rópiratot adott ki, amelyben a
munkásosztály uralmát követelte és izgatott a királyság
intézménye ellen. Az elsőfoku tárgyaláson a büntetőtör-
vényészek *Kis Jenő*t három évi börtönre ítélték. Mult csü-
törtökön tárgyalta a bűnyűgyet a királyi tábla és a so-
cialista városatyát osztályelleni izgatás és nemzetgyalá-
zás címén egy évi börtönre és politikai jogainak öt évi
felfüggesztésére ítélték.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására legjobban ajánl-
ható a „Ratinol” irtóanyag, mely fertőző betegséget plántál az
illető állatfaj közé és gyökérenesen kiirtja. Más állatra vagy em-
berre nem ártalmas. Gyanított beszerzhető „Russin”-féle
sváb-, ruszni-, hangya-, sőtányirtószer is. Postaszétküldési
hely: Ratinol laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

HALOTTAK NAPJÁN.

Künn járok a temetőben,
De sok új sirt látok:
Émitt: régi ösmerősök,
Amott: jóbarátok.
Valamikor együtt sirtunk,
Együtt nevetgélünk;
Maholnap azt se tudják már,
Hogy valaha éltünk.

Virágaink elhervadtak
Oh, be réges-régen,
Másnak csillog a sok csillag
Fenn a magas égen.
Valamikor énekelünk,
Vidám táncot jártunk
S — nem adta meg azt az élet,
Amit tőle vártunk.

Volt egy kislány: szökehadju,
Volt egy másik: barna,
Csókot most már nem is adhat,
Kapni se akarna;
Volt egy gyermek: szelid, drága,
A szemében könnycsep...
Valamikor azt hittük, hogy
Feledni is könnyebb.

Valamikor azt hittük:
Az emlék szerzte széled
S amíg élünk: mindig-mindig
Szép lesz csak az élet.
Valamikor azt hittük, hogy
Csak rózsák közt járunk:
Már int a mi sirmögdrünk is,
Jaj, még mire várunk.

GYALOGOS PÉTER.

Repülőgépekkel rekvirál a szovjet. *Beszedovszki,* a párisi szovjetkövettség nemrégiben elbocsátott első tanácsosa, elbocsátása alkalmával kijelentette, hogy *teleplezi a szovjeturalom rémségeit.* Néhány nappal ezelőtt az orosz ellenforradalmárok Párisban tartott ülésén *Beszedovszki* ismertette a mai orosz helyzetet. Elmondotta többek közt, hogy az orosz ipar csak napról-napra tengődik. A földművesek legnagyobb nyomorban élnek, az egész orosz népen egyedül az ellenforradalom segíthet. A szovjet már ott tart, hogy ipari munkásokból álló repülőosztagokat küld ki az egyes vidékekre, ahol az osztagok elköböznek a gazdák gabonáját.

Pintér László képviselőt beiktatták kanonoki stallumába. Mult kedden iktatta be Sopronban *Büchner* László prépost *Pintér* László országgyűlési képviselőt kanonoki stallumába. A beiktatás fényes egyházi ünnepség keretében történt, amely után a hívek meleg ünneplésben részesítették az újonnan beiktatott kanonokot.

El akartak lopni egy budapesti utcát. Budapestén a VII. kerületben lévő Hajtsár-ut felszedett kövezetét néhány fuvaros az elmúlt napokban el akarta lopni. A Hajtsár-utat néhány hét óta javítják és a főlészelt régi köveket az ut szélén hatalmas gúllakban rakták fel. A felszedett köveket néhány nappal ezelőtt éjszaka több fuvaros felrakta a kocsijára és elszállította. Már több napon keresztül szállították a követ, amikor a környékbeliek figyelmesek lettek az utburkoló kövek eltűnésére és megjelentek a fuvarosokat, hogy hová szállítják a köveket. A lakók figyelmeztetésére rendőrök szálltak ki a helyszínre s elfojták a kötölványokat. Az ellopott köveket hiánytalanul megtalálták az egyik zugló ház udvarán.

Meghalt Heim Pál orvostanár. A budapesti Pajor-szanatóriumban az elmúlt héten meghalt *Heim* Pál dr. egyetemi tanár, az európai híri gyermekorvos. *Heim* Pál csak néhány héttel ezelőtt jött fel Pécsről a fővárosba, hogy ott elfoglalja az egyetem gyermekorvostani tanszékét. A napokban meghalt s tüdőgyulladás okozta halálát. Pénteken temették el a Kerepesi-úti temetőben, a székesfőváros által adományozott díszsírhelyen.

Meghalt a kitüntetett cseléd. Mult számunkban híri adtak, hogy a belügyminiszter három budapesti cselédet pénzzalattal és oklevéllel tüntetett ki. *Törkenczi* Istvánné, akit az alkalommal szintén kitüntettek, *harmadnapra a kitüntetés után elhunyt.* *Törkenczinét* szerdán délután temették el Budapestén.

Százhatvan utassal szállt a levegőbe egy német repülőgép. Megirtuk néhány héttel ezelőtt, hogy a németországi *Dornier* repülőgépgyár új óriási repülőgépet gyártott. A géppróba első próbatúrára *százhatvan embert* vitt magával. A próbarepülés teljes mértékben sikerült és a gép simán emelkedett a levegőbe.

Sulyos villamosszerencesétség Budapestén. Október hó 20-án, vasárnap délelőtt Budapestén, az Akadémia-utca és a Géza-utca keresztezésénél hibás váltóállítást következtében két villamos egymásnak szaladt. A kocsi sulyosan megrongálódtak és a bent ülők közül többen megsebesültek. Az egyik villamos vezetője, *Simon* Gyula, továbbá *Horváth* János, *Váci* Gábor és *Tóth* Ferenc kalauzok sulyosan megsebesültek. Az utasok közül *Zábrák* Jenő dr. győri táblabíró, *Mosetti* Pál olasz követéségi attasé, *Jakab* Jenő gyárigazgató, *Schutschitz* Pál dr. orvos, *Domán* József pénzügyi titkár, *Scabó* Gyula esztergályos, *Csutora* Lajos szobafestő, *Molnár* Antal cipész, *Barna* Józsefné, *Koch* Dánielné és *Ernyei* Zsuzsika sebesültek meg. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy *kit terhel a felelősség a sulyos kimenetelű szerencesétségért.*

Megölte leányát, majd öngyilkosságot követett el egy levélhordó. A Németországban lévő *Hohenstein* nevű községben *Schmidt* József levélhordó, aki hosszabb időn keresztül több, mint tízezer márkát sikkasztott, elhatározta, hogy öngyilkosságot követ el. Meg akarta ölni előbb négy kiskorú gyermeket, *de midőn az egyiket felakasztotta,* annyira visszaríadt a borzalmas tettől, hogy a többi gyerekeket elküldte hazulról és magát akasztotta fel. A szerenceséten kisleány meghalt, de a postást az időközben odaérkező csendőrök levágták a kötélről, életrekelelték és letartóztatták.

Tükör előtt szivenlőtte magát egy volt földbirtokos. *Szűcs* Lajos volt földbirtokos Budapestén, a Személynök-utca 25. szám alatti lakásán a mult hétfőn öngyilkosságot követett el. A hatvanéves öreg ur hosszú idő óta betegeskedett és elkeseredése vitte rá az öngyilkosságra. Tükör elé ült, revolverrel mellének szegezte és agyonlőtte magát. Bucsulevelében gyógyíthatatlan betegségét jelölte meg öngyilkossága okául.

Elítélték a Horánszky-utcai rablókat. Megirtuk annakidején, hogy Budapestén, a Horánszky-utca 27. szám alatt lakó *Ormai* Mórné magánzót ez év április hó 2-án *Tóth* János kereskedősegéd, *Vámos* Ernő és *Szimesák* Alajos magánhivatalnokok vakmerően kirabolták. A három rablót hosszas nyomozás után elfogta a rendőrség és bűnügyükben a mult héten itélkezett a büntetőtörvényszék. A törvényszék mind a három vádlottat rablás büntetésében mondotta ki bűnösnek, *Tóthot* és *Vámóst négy-négy évi fegyházra,* *Szimesákot* pedig *három évi fegyházra* ítélte.

Gázmergezésben meghalt egy bankigazgató. Az elmúlt hét egyik éjszakáján Budapestén elhunyt *Wohlfahrt* Lajos, a községi takarékpénztár negyvenhatéves aligazgatója. *Wohlfahrt* igazgató sógoránál lakott, a Révész-utcai gázgyár épületében. Hálószobájában nemrégiben rakták át a cserépkályhát s amikor befűtöttek, a rosszul összerakott cserépkályhában szénigáz keletkezett. A *kitűdő szénigáz megölte az igazgatót.* A rendőrség megindította a nyomozást, hogy minden tekintetben tisztázza a rejtélyesnek látszó halálest körülményeit.

Kétszáz gyermek szétrombolt egy mozi. Az egyik németországi moziban a multkoriban hihetetlennek látszó esemény játszódott le. A mozgószínház közönsége csupa 10—15 éves gyermekből állott. A gyermekek előadás közben olyan lármában törtek ki, hogy a vetítést abba kellett hagyni s amikor főlészölték őket a terem elhagyására, a gyerekek fellázadtak és *szétrombolták a mozgószínház teljes berendezését.* A mozi igazgatójának végre is rendőrökkel kellett szétosztatni a dühöngő gyermekereget. A gyermeklázadást az okozta, hogy a *gyermekeknek mozielőadást ígérték és csak vetített képeket mutattak be.*

Rádió- és alkatrészek, gramofon és alkatrészek gyári árban. Nagy javítóműhely. Gyermek-kocskák és világhírű *The Whitworth-korépkapok,* sülyesztős *Central-Bobbin* varrógépek 10 évi jótállással kedvező részletre.

LÁNG IMRE, mérnök,
Budapest, Teréz-kürt 3. sz.

Kérjen árjegyzéket, csak írja meg miről.

TANÁCSADÓ

SZIVÁRVÁNY.

A remekbe szabott cipő.

Miklós, a rác pap fia, nagyon jó barátunk volt, bár ő volt a faluban a legvásottabb gyerek.

Az övé volt az a remekbe szabott cipő is, amely a suszterművészetnek valóságos remeke volt.

De majd előlről kezdem.

Azt már említettem az előbb, hogy Miklós a faluban a legvásottabb gyerek volt. A sok rossz tulajdonsága közül a legnevezetesebb az volt, hogy a cipőt sehogysem türte meg a lábán.

Akkortájt éppen a rácoknak valamiféle nagy ünnepe volt s hogy azon Miklós is kellőképpen képviseltesse magát, az apja hozott neki a városból egy pár fekete cipőt.

Miklós fel is huzta a cipőt, el is indult vele az ünnepi istentiszteletre, de a templom sarkánál kanyarodott egyet, aztán futóra! Jó tíz perc múlva már nálunk volt a puszán. Megsodáltuk a cipőjét, aztán hármásban elindultunk a „Boszorkány pincéhez“, amelynek az oldalán vígan folyt a bakkecskejárték. Ugy összeduccantottuk a fejünket, hogy az agyvelünk csak úgy loccsant benne.

Miklóst lépten-nyomon felökleltük.

Mikor aztán a Kocsis Jóska úgy felöklelte, hogy a pince aljáig legurult, megfektette, hogy állandó balszerencsénének mi lehet az oka.

A cipő!

Ha az nem volna, mindjárt jobban menne minden.

Leugta a cipőjét, aztán hajrá! Olyanokat lökdösött a fejével, hogy még mekegett is hozzá.

Sötételni kezdett már, mikor a játékot abbahagytuk.

Miklós elindult a falu felé. Egy darabig mi is elkísértük a bátyámmal.

Mikor a falu szélére értünk s éppen bucsuzkodtunk, Miklós elsápadt és felnyögött:

— Szent Isten, a cipőm!

Akkor vettük csak észre, hogy a cipője nincs a lábán. Ott felejtette a Boszorkány-pincénél.

Rögtön megfordultunk és visszafutottunk a pincéhez, de a cipőt nem találtuk sehol. Valaki elvitte.

No most, mi lesz! Ha így hazamegy Miklós, a szigoru apja agyonveri.

A nagy szorongásban a bátyámmal jó gondolata támadt:

— Ne félj semmit, — mondta neki — majd es festek a lábadra cipőt.

Ugy is lett. Tintából cipőt festettünk a lábára s mikor a tinta megszáradt rajta, utnak eresztettük.

Vacsoráztak, mikor hazaért. A félhomályban nem vették észre, hogy mi van a lábán.

Alig várta, hogy lefeküdhessen.

Lefeküdt, el is aludt.

Másnap reggel félálomban volt még, mikor dühös hangokat hallott:

— Mondhatom, hogy jól vigyázol erre a gyerekre. Ott van a! Cipőstül feküdt bele az ágyba!

Felnyitotta a szemét. Az ágya előtt az apja állt s az anyját korbolta.

Miklós ugyanis az álmom feledtető hatása alatt két tintás lábát kidugta a takaró alá.

Megértett mindent. Huzta is vissza a lábát, de már késő volt. A turpissága kiderült s ökelme bizony egy ingben menekült a nádpálca elől a liceum sövénye közé. Egész nap ott kussolt. Mi pedig a bajtársiasság révén estélig dörgöltük a lábát tégladarabokkal, nehogy ismét cipőstül keljen neki lefeküdni az ágyba.

A tinta így lassan lekopott a bőréről, hanem a remekbe szabott cipőt nem felejtette el soha.

NYÁRY ANDOR.

Kérdés: 1. Több, mint nyolcezer korona értékű hadikölesönöm van. Eddig nem kaptam semmiféle segítséget, mi lehet az oka? 2. Most 56 éves vagyok és 42 éve szolgálok egy helyben. Kaphatok-e valami jutalmat, vagy számíthatok-e öregségemre nyugdíjra? (H. K. Parrag.) — **Felelet:** 1. Nem írja, hogy beadt-e annak idején igényét a segélyezésre. Ha igen és még eddig nem kapott volna semmiféle segítséget, úgy feltétlenül sürgesse meg az illetékes pénzügyigazgatóságnál. 2. Forduljon a szolgabírói hivatalhoz és ott kérje, hogy terjesszék fel jutalmazásra. Ha bent van a Társadalom Biztosító Intézetben, úgy valami esekély nyugdíjban majd részesül.

Kérdés: 1. Hat elemi osztályt végeztem, folyamom szeretnék lenni. Miféle iratok szükségesek, hogy fölvegyenek a folyam-örsgéhez? 2. Mennyi a fizetése a folyamörnek? (B. J. Oroklán.) — **Felelet:** 1. Születési, erkölcsi, állampolgársági és iskolai bizonyítvány, továbbá, Önnek szállói beleegyezés. 2. A próbaszolgálat letelte előtt havonta 14 pengő zsold és teljes ellátás, próbaszolgálat után 39 pengő havi zsoldtól fölívelheti egészen havi 140 pengőig. A próbaszolgálat egy-három hónapig tart. A havi zsoldon kívül minden eszáldat után 12.40 pengő családi pótlék jár. A jelentkezés Budapesten, a folyamörsgé parancsnokságánál (III. kerület, Laktanya-utca 33. szám) történik.

Kérdés: Milyen könyvből tudhatnám meg rheumás betegségek gyógykezelését? (Há előfizető, S.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható Engländer S. dr.: „A rheumás betegségek házi kezelése“ című könyv, amelynek ára, a pénz előzetes beküldése esetén: 2.40 pengő. Utánvételt 3.— pengő. A pénzt a kiadóhivatalba (VIII. ker., József-körút 5. szám) kell küldeni.

Kérdés: Több ezer koronás hadikölesönöm volt, amely azonban elveszett. Hogyan részesülhetnék mégis segítségen? (Há előfizető.) — **Felelet:** Amint azt annak idején többször megírtuk, m. a. év végén és a folyó év elején jelentkezésre szölitették fel a hadikölesöntulajdonosokat. Önnek is jelentkezni kellett volna. Csodálkozunk, hogy eddig várt. Ajánljuk, hogy legelőbb most, elkéssetten, jelentsse be az illetékes pénzügyigazgatóságnál eltűnt kötvényét és adjon be pótlóg kötvényt a magyar királyi népjóléti miniszterhez hadikölesönsegélyezés végett. A bejelentés alkalmával mutassa régi kötvényének szelvényét, vagy ha ez nincs, mondja be az elveszett kötvények számát.

Kérdés: Huszáros vagyok, gimnáziumi érettségít lettem, most a jogot szeretném elvégezni. Az előadásokat azonban hallgatni nem tudom, mivel vidéken vagyok állásban. Beiratkozhatok azért a jogra? (J. Gy. Császár-töltés.) — **Felelet:** Egész nyugodtan beiratkozhat, mert Ön nem a saját jószántából marad el az előadásról, hanem azért, mert kenyeret kell keresnie. Azt már többször is hangoztatták, hogy az ugynevezett „mezei jogászokat“ megszüntetik, de ebből egyelőre még nincsen semmi. Ha már most nem iratkozott be, úgy a második félévben föltétlenül adja be kötvényét bármelyik hazai egyetemhez, vagy jogakadémiahoz.

Kérdés: Hol kaphatok cipész-dívatlapokat? (C. B. Bacsalmás.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban mindenféle dívatlapot, így a cipészek legújabb dívatjáról szóló lapokat is megkaphatja. Egy-egy példány ára 3—5 pengőig terjed.

Kérdés: 1. Riasztópisztolyhoz való töltőnyelket akarok vásárolni. Hol kaphatok ilyet? 2. Hol lehet olyan bélyeget értékesíteni, amit letelekhez meilkelten beküldtem a szerkesztőséghez? 3. Hol lehet gyöngyörményeket jó áron eladni? (T. F. Nagy-korpád.) — **Felelet:** 1. Minden Hangya-boltban kaphat. 2. Nem lehet. Okmánybélyeget nem vesznek. 3. Attól függ, hogy milyen akar értékesíteni. Forduljon a következő cégekhez és hivatkozzék a Vasárnapi: Paulodrog Magyar Gyöngyörménykereskedelmi R.-T., Budapest, V. Visegrádi-utca 7. — Neruda Nándor gyöngyörménykereskedő, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 10.

Kérdés: 1. Fogházör szeretnék lenni, van-e felvétel és ha igen, hogy kell folyamodni? 2. Mennyi a fizetése egy fogházörnek? (H. J. Sámód.) — **Felelet:** 1. Fogházörököt időnként a magyar királyi belügyminisztérium illetékes igazosztálya vesz fel. Ha felvétel van, úgy azt a Budapesti Közlöny című hivatalos lapban teszik közzé. Most, tudomásunk szerint, felvétel nincsen. Ha majd felvétel lesz, úgy a folyamodását a magyar királyi belügyminisztériumhoz (Budapest, I. ker., Országház-utca 24.) kell beadni. 2. Az ellátáson kívül körülbelül havi 42—110 pengő.

REJTVE NYEK

1. Szórejtvény.

birka dísznő kard-dísz 1 P 20 f

(Beküldte Kalocsai Olivás.)

2. Pontrejtvény.

K. c. i. ö. k. v. s. ö. i. l. l.
h. t. a. a. é. o. k. d. i

(Beküldte Szabó György Püspökszenterzsébetről.)

3. Névrejtvény.

Arad, Árokszállás, Gödöllő, Igó, Lepsény, Orosháza, Pápa, Rakamaz, Tata, Ungvár.

E nevek kezdőbetűit helyesen sorrendbe rakva, egy ország nevét kapjuk.

(Beküldte V. Balogh László Dögéről.)

4. Szórejtvény.

határozatlan névelő bolond 50 50 AT
 $\frac{cs}{i}$ ál

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

5. Szórejtvény.

α (ε=á) csepü I ázsiai nép (-s) mén

(Beküldte Peti János Liszáról.)

6. Szórejtvény.

Pápa neve DD
(ó=o)

(Beküldte Törteli Imre Kiskunfélegyházáról.)

7. Pontrejtvény.

L. s. m. g. e. t. m. d. s. e. z. é. m. g. a. j. v.

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

8. Betűrejtvény.

R m m m m

(Beküldte Kis Bagoly József Botykáról.)

9. Szórejtvény.

Adria mag

(Beküldte ifj. Targanyi József Kiskunfélegyházáról.)

10. Szórejtvény.

dalol táncol T a Balafon

(Beküldte Palkovits István Székesfehérvárról.)

11. Verses pontrejtvény.

É. i. t. m. z. n. m. á.
T. l. l. k. h. t. a. t. s

(Beküldte Horváth György Nagybátányból.)

12. Szórejtvény.

ád
aszpirin

(Beküldte Juhász János Mikó-házáról.)

13. Szórejtvény.

fém 17 P 40 f csüförtök

(Beküldte Polcsér András Kiszardáról.)

Minden házban

„Démon“

főző

lakásban
műhelyben
üzletben
gazdasági helyiségben

nappali
világosságot
áraszt a

„Démon“
kályha

világhírű DITMÁR-gyártmány

»MAXIM«

PETROLEUM-GÁZLÁMPA

Olcson és könnyen hozzáférhető!

Lapunkra való hivatkozással kérjen
képes ingyenes árjegyzéket még ma!

Egyedárusító:

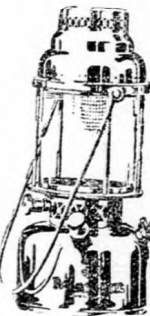
BLUMENTHAL LAJOS

vasnagykereskedő

Budapest, V., Váci-ut 4. sz.

Kedvező fizetési feltételek!

Képviselek kerestetnek meghatározott kör-
zetek részére.

14. Szórejtvény.

vizinövény D k
(n-m)
(á=a)
Tá Tá Tá Tá

(Beküldte Antal István Csesztregéről.)

15. Pótlórejtvény.

—ap —r —ár —ér
—só —észek —rok —du
—ör —rón —eni —éz

(Beküldte ifj. Gombos Vince és Zsófi Gáborjáról.)

16. Szórejtvény.

nyomorgó a teremtés koronája N E
y A a a a a a a a E

(Beküldte Széles Sándor Ártándról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 47-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nines módunkban közölni.

A 41-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Névjegy. 2. Szórejtvény: Filmiskola. 3. Szórejtvény: Szerencse fel. 4. Pontrejtvény: Lobogjon a magyar zászló. 5. Szórejtvény: Vasárnapi újság. 6. Szórejtvény: Jegyváltás. 7. Szórejtvény: Száraz ágon hallgató ajakkal. 8. Szórejtvény: Választópolgár. 9. Névrejtvény: Nagyenyed. 10. Pontrejtvény: Kinek nincsen szekere, gyalog megy az Pestre. 11. Szórejtvény: Reszket, mint a kocsnya. 12. Szórejtvény: A pénz ördöge. 13. Pontrejtvény: Esik eső karikára, Kossuth Lajos kalapjára. 14. Szórejtvény: Bizalom az ősi erényben. 15. Szórejtvény: Borsod megye. 16. Szórejtvény: Üldözöttek.

Helyesen megfejtették: Magyar Antal, ifj. Vörös Sámuel, Szily Mariska, ifj. Gorwald József, Raffay István, Kovács József, Jelinek Ferenc, ifj. Borics László, Sz. Balázs Zoltán, ifj. Várady Sándor, Lautos László, Martin Lajos, Glatz Emmy, Marics Ferenc, Bermann Tamárné, Fördös József, Rákár János, Varga Péter, Naár Albert, Zvonarics József, Szabényi Ilonka, Karli Etuska, Jenczer János, Moson-szentmiklósi Hangya, Molnár Ferenc, Kósa Ferenc, Czeller Péter, Studinger Erzsike, Gere Ferencné, Kiss Jolus, Guthy Margit, ifj. Váradi Sándor, Tarnóczy János, Kozári István.

Jutalomkönyvet nyertek: Kozári István (Ténóhegy), ifj. Raffay István (Veresgyháza), Zvonarics József (Beled), Glatz Emmy (Simontornya) és Martin Lajos (Hedrehely).

A 42-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával, a jövő héten közöljük.

LAKODALOM.

VIDÁM REGÉNY. — IRTA: NYÁRY ANDOR.

(14. közlemény.)

— Hát az, — pislantott Ferkó — ami miatt nem nyughatok.

Ferkó most már megértette, kissé bele is pirult a kérdésbe. Cipője sarkával egy ideig játszott a földön, aztán kis hallgatás után csendes odaadással bevallotta:

— De jól esik!

Ferkó szeme kitüzesedett, mert — az igazat megvallva — nem merete volna hinni, hogy a leány ilyen nyíltan beismeri az érzelmeit. De nagyon jól esett neki Vica nyílt vallomása, fei is vetette a fejét és nagy indulattal lendült a szava:

— Hát akkor mit akarsz? — mondta lármásan és meg akarta csókolni a leányt.

De Vica hirtelen mozdulatot tett:

— Pszt, te!

És feltartotta a mutató ujját.

Ferkó meglepődött:

— Mi az, te? — kérdezte és körülnézett, mert azt hitte, hogy Kovácsné felől jön a veszedelem.

Vica hagyta, hogy a legény egy kicsit hadd nyugtalanodjék, aztán elnevette magát:

— A körösztapám!

Ferkó felcsattant:

— Hogy az ördög! . . .

Elnyelte a mindénáron kikívánczoló kedves jelzőket, aztán csendesebb, inkább elfojtott hangon elégedetlenkedett:

— Hát ez már mindig így lesz! Valahányszor a körösztapám itt van, a számra mindig kosarat kell tennem!

Vállat vont:

— Nem vagyok én harapós!

Majd hirtelen gondolattal Vicára nézett és gondolkozva megszólította:

— Te, Vica!

Vica a legény felé fordult:

Ferkó gyanusan tapogatózott a szóval:

— Miért jár ide olyan sűrűen az a pandur?

Vica nagyot nézett:

— Miféle pandur?

Ferkó vállat rándította:

— Hát ez a csókpandur e!

És kivágta:

— A körösztapád!

Mert hát egy idő óta a koma a rendesnél is gyakoribb vendég volt a háznál. Különösen a vásár óta észlelte ezt Ferkó. Gondolta is, hogy bizonyosan az éjszakai koscsikázás hozta meg a kedvét. Jót tett neki.

Hogy Vica nem felelt mindjárt, még egyszer megkérdezte:

— Mit keres itt?

Vica felhuzta a vállát:

— Mit tudom én, — mondta gondolkozva, mert, mi tagadás benne, neki is gyanus volt a dolog, aztán, hogy mondjon valamit, hozzátette — bizonyosan dolga van!

Ferkó behuzta a nyakát:

— Dolga? — kérdezte gúnyosan.

Vica ráhagyta:

— Az hát!

Ferkó csak pislogott:

— Minden héten is?

— Sokszor kétszer is!

Ferkó nem bírta tovább, a levegőbe szippantott, aztán kimondta a véleményét, amely már régen rágódott benne:

— Gyanus ez nekem, hallod-e!

Vica nyugtalanul nézett rá:

— Már mért volna?

Ferkó olyant bölintott, mint a gácsér, mikor a tojó kacsának szerelmeskedik és vállat vont:

— Tudja kutya!

De aztán mégis csak megmondta, hogy mit gondolt az ügyről:

— A harmadik faluból az ember nem igen szokott csak úgy semmiért elsétálgatni.

Megint kitört belőle a gyanu:

— Oka van annak, hogy olyan sűrűn idejár!

Vica még mindig védte az öreget:

— Mi volna? — huzta el a szája szélét.

Ferkó másodszor is beleszippantott a levegőbe:

— Én nem tudom! — kezdte csendesen, aztán kipakolt mindent. — Özvegy ember, aztán nem is idős.

Kicsit megállt a szóval, várta, hogy Vica nem ellenkezik-e. Hogy a leány nem vetett ellent a megállapításnak, tovább huzta a szót:

— Édesanyád is özvegy!

Vica csak most értette meg, hogy Ferkó mire gondol. A szeme olyanra kerekedett, mint a golyó és felesmél:

— Csak nem gondold, hogy édesanyám, meg a körösztapám! . . .

Többet nem mondott.

Ferkó szaporán bölintgatott:

— De azt gondolom, — felelt büszkén, rátartósan megpödrölte a bajuszát és szemtelenül sunyított. — Leszünk mi még az édesanyád lakodalmában, Vica!

Erre már a leány kifakadt:

— Nahát, ilyen szemtelenség!

Csipőre tette a kezét és pattogott, mintha ő lenne az édesanya és Kovácsné lenne az ő lánya:

— Ha én ezt előbb tudom, majd adtam volna neki!

De menten belátta, hogy ő ebben a bonyolult ügyben nem igen tehet semmit, elnevette magát és Ferkóra mutatott:

— Ha édesanyám férjhez megy, te leszel a násznagyi!

Ferkónak is tetszett a dolog:

— Te meg a komaasszony! — mutatott vissza a lányra és nevetett, csak úgy harsogott. — Az édesanyádnak leszel a koszorú asszonya!

Vica meggondolta a dolgot:

— Hm! — huzta el a szája szélét — csakhogy előbb nekünk kell ám megesküdnünk!

Ferkó szeme megvillant:

— Vasárnap az is meglesz! — mondta hetykén, mert valóban vasárnapra tervezték a lakodalmukat. A mult vasárnap hirdették ki őket másodszor.

S nagy örömkömben mindjárt össze is csókolóztak.

De vesztükre tették, mert Kovácsné éppen abban a pillanatban lépett ki a konyhaajtón, hogy az elmosott tejes sajtár vizét kilocsantsa.

Amint a fiatalokat meglátta, felrémült:

— Vica! Ferkó! Krisztus Máriám!

A fiatalok persze szétugrottak, mintha a villám csapott volna közibük.

Kovácsné a fejét rázta:

— Ha a komámuram meglát benneteket! . . .

Vica ijedten kérdezte:

— Már itthon van?

Mert Szekeres vallásos ember volt. Mindennap elment a reggeli misére s ezt a szokását akkor is megtartotta, ha Kovácséknál járt látogatásban.

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

November hó 3-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alberti, Jászkiés, Szolnok, Újkécske. — Állatvásár: Ráckeve. — Kirakodóvásár: Budapest.

November hó 4-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Alattán, Alsópaty, Dunaszekcső, Gödre (sertésvásár bizonytalan), Győrasszonyfa, Izsák, Kenderes, Kadarkut (sertésvásár bizonytalan), Mernye (sertésvásár bizonytalan), Nyírbakta, Pécs, Sátoralfajhely, Szil, Veszprém. — Marha- és kirakodóvásár: Nagykapornak. — Ló- és marhavásár: Mezőtúr. — Kirakodóvásár: Budapest, Ráckeve, Szentendre. — Állatvásár: Eger, Hatvan.

November hó 5-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Alsóság, Attala (sertésvásár bizonytalan), Beled, Darány (sertésvásár bizonytalan), Görcsöny, Inke (sertésvásár bizonytalan), Iván, Jánoshalma, Karmacs (sertésvásár bizonytalan), Marcali (sertésvásár bizonytalan), Mike (sertésvásár bizonytalan), Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Tiszaluc, Torna, Vép (sertésvásár bizonytalan), Vése (sertésvásár bizonytalan), Zalalövő (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Simontornya, Tata. — Kirakodóvásár: Hatvan, Mezőtúr, Budapest. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Kővágóórs.

November hó 6-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaba, Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Lébény, Lénárdaróc (bizonytalan), Miskolc, Velenec, Zalagyömrő. — Kirakodóvásár: Budapest, Simontornya, Tata.

November hó 7-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőkajár, Enes, Gyöngy, Lövő, Marcaltó, Putnok, Tabajd. — Állatvásár: Celledömök, Tiszafüred. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom. — Ló- és kirakodóvásár: Onód. — Kirakodóvásár: Budapest.

November hó 8-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Páka. — Állatvásár: Gyöngyös. — Marha- és sertésvásár: Gyoma. — Kirakodóvásár: Budapest.

November hó 9-én, szombaton.

Lóvásár: Gyoma. — Kirakodóvásár: Budapest.

TRÉFÁK

Tökéletes házasság.

— Az én feleségem mégis csak nagyon figyelmes asszony.

Minden este maga hozza le a cipőmet.

— Amikor hazamégy?

— Nem. Amikor el akarok menni.

Mintafeleség.

— Drágám, felvarrtad végre a gombot a kabátomra?

— Bocsáss meg, édes, de nem találtam meg a gombot. Ezért bevarrtam a gomblyukat.

Borbála kisasszony szenvedése.

— Ismeri Borbála kisasszonyt?

— Ismerem.

— Képzeld csak, ennek a szegény leánynak szörnyű szenvedéseket kell kiállnia a hite miatt!

— Ugyan, a hite miatt? A mai vallástalan korban?

— Igen. Tudniillik, negyvenes lába van és azt hiszi, hogy harminchatos cipőt viselhet.

Óriási tévedés.

Átutazóban volt Schvarz egy kisebb vidéki városkában. Az egyetlen szállodába egyszerre lépett be egy négerrel szobát kérni. Éppen csak egy szoba volt üres, de az szerencsére kétágyas volt. Megegyezett tehát a négerrel, hogy együtt veszik ki a szobát. Schvarz, mielőtt lefeküdt, meghagyta a pincérnek, hogy reggel négy órakor keltsse fel, mert továbbutazik, azután csakhamar mélyen elaludt. A néger azonban sehogysem tudott elaludni, bántotta az a gondolat, hogy ő most egy fehér emberrel alszik egy szobában. Addig hánykolódott az ágyban, míg

végre felkelt, levette a kályha tetejét és korommal bemázolta az alvó Schvarz arcát, azután nyugodtan elaludt. Reggel a pincér kissé elkécsé keltette fel Schvarcot, ki sebtiben felöltözött és rohant a pályaudvarra. Ott véletlenül benézett egy tikörbe és megdöbbenve kiáltott fel:

— No nézd ezt a marha pincért, hát nem a néget keltette fel helyettem!

(Beküldte Kernes: András Gáérl.)

A jellemző tulajdonság.

Egy asszonynak meghalt a férje. Elment a paphoz, hogy szép búcsúztatót mondasson vele a temetésen.

— Rendben van, — mondja a pap — csak azt mondja meg, hogy milyen jellemző tulajdonságai voltak az elhunytának.

— Jellemző tulajdonságai? — gondolkozik az asszony — igen, minden vasárnap hozzámvágot valamt.

(Beküldte ifj. Kis Bagoly József Botyárl.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

H. A., Gáré. Rejtvényei jók; sor kerül rájuk. — K. E., Gógánfa. Kissé nehéz, de azért viszontlátja. — K. M., Kapospula. A pontrejtvény jó. — Sz. B. Z., Debrecen. Mást kérünk; ez közismert. Képrejtvennyel — sajnálattunkra — nem foglalkozunk, mert a klisékészítés rendkívül költséges. — K. J., Hajduszoboszló. Válogatunk belőlük. — N. L., Dunaremete. Jók. — Z. J., Beled. Közöljük. — N. B., Potyond. Akad köztük jó. — Sz. I., Geneshátpuszta. Jók. — Ifj. J. A., Dudar. Javítással élcsuszik. — M. A., Debrecen. Közlünk belőlük. — L. L., Somogy-sámsón. Jó. — Ifj. N. I., Szendrő. Válogatunk belőlük. — M. S., Gádna. Tréfája nem vált be; rejtvényeiből közlünk. — H. V., Rédi. Köszönjük szíves ígértét, reméljük, munkája eredményes lesz. A hiányzó számokat megküldöttük. — M. I., Püspökszenterzsébet. A pótlórejtvény jó. — Sz. J., Vállaj. Pontrejtvénye jó.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 28-án.)

GABONATŐZSDE.

Készárupiac.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valóságos forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza, tiszavidéki, 77 kg-os 23.25—23.45, 78 kg-os 23.35—23.60, 79 kg-os 23.80—24.00, 80 kg-os 23.95—24.15, felsőtiszai, 77 kg-os 21.90—21.15, 78 kg-os 22.10—22.35, 79 kg-os 22.35—22.55, 80 kg-os 22.40—22.60, fejmegyei, bácskai, dunántúli és pestvidéki, 77 kg-os 21.55—21.70, 78 kg-os 21.70—21.95, 79 kg-os 22.05—22.20, 80 kg-os 22.15—22.30. — Rózsa, pestvidéki 15.30—15.40, más 15.30—15.40, sörárpa 19.50—21.00, egyéb 17.50—19.00, takarmányárpa 15.25—15.75, elsőrendű 15.75—16.50, köles 11.00—12.50, zab, elsőrendű 15.25—15.75, közép 14.50—14.75, tengeri 19.50—19.75, repce 52.00—53.00, korpá 10.30—10.70 pengő métermázsként.

Határidőpiac.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak májusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza márciusra 23.93—23.94, májusra 24.52—24.54. — Rózsa márciusra 17.67—17.79. — Tenegeri májusra 17.40—17.42 pengő métermázsként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—42, kettes főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 32—34 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak 100 kilogrammonként, budapesti paritásában, minőség szerint: Bab, fehér 63—66, bab, tarka 38—40, baltacimmag 34—36, Express-borsó 25—28, Viktória-borsó 25—30, bükköny, szösös 45—50, bükköny, tavaszi 22—24, csillagfűrtmag 13—15, fehérheremag 125—160, kendermag 32—35, köles, fehér 25—28, köles, vörös 13—14, köles, tarka, hántolás céljaira 11.50—12.50, löheremag, arankataralom és minőség szerint 80—115, lucernamag, arankataralom és minőség szerint 125—160, mák 115—120, mularmag 22—25, mustármag 45—50, napraforgómag, fehér 30—32, nyulszapukamag 55—65, pohánkamag 15—18 pengő.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 8—8.50, ősi rózsaburgonya 6.50—7, Ella-burgonya 5—6, fehér burgonya 4 pengő métermázsánként.

Ábrakaktarmánypiac. Árpakorpa 13.50, búzakonkoly 11.25, búzakorpa 11—11.25, búzaktarmányliszt 13—13.25, cirok, vidéki állományon 8.50—9, konkolydara 11.50, lenmagpogácsa 25, napraforgópogácsa 20.75—21.25, répaszélet, száritott 13—14.50, rozskorpa 11.25—11.50, rozskorpa 11—11.25, rozstaktarmányliszt 13, szójababpogácsalisz 32 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 6—8—10, réti széna, másodrendű, 6.50—7.80, réti széna, harmadrendű, esonagolásra 5—6.25, lucerna és muharkeverék 11, muharzséna 8—11.25, lucernaszéna 8—13.50, muhar- és búkkönykeverék 11, zabosbúkkönyzséna 10.25, lucerna- és búkkönykeverék 11, alomszalma, másodrendű 3.50—4.50 pengő.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.51—1.65, kivételesen 1.66, másodrendű 1.40—1.50 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és járműsörök. Elsőrendű belföldi járműsörök (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi járműsörök (fehér) 0.96—1, 1½—2 éves úszók 1—1.04, 1½—2 éves tinók 1—1.04, fiatal friss fejésűek 1.40—1.50 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 108—120, kivételesen 122—130, közepes 76—106, gyengébb 60—94; bika 106—108, kivételesen 120, közepes 92—104, gyengébb 78—90; tehén 98—116, kivételesen 120—124, közepes 64—96, gyengébb 44—62; bivaly 44, növendékmarha 70—106, esontozni való 32—44 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 117—128, közepes 128—136, nehéz sertés 136—146 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Nyersbőr. Tehén, magyar, másodrendű 0.72—0.96, harmadrendű 0.50—0.70, tehén, tarka, elsőrendű 0.96—1.10, kivételesen 1.22, másodrendű 0.62—0.94, harmadrendű 0.40—0.60, bivaly, magyar 0.40—0.65, növendék (éves) 0.64—1, kicsontozni való 0.30—0.40, rugott borjú 0.88 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahas a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 490—700, rostélyos, vastag hátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 220—340, fartó, hátszín, esontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—220 fillér kilogrammonként. — *Borjúhas:* Felszelte comb 400—540, sütnivaló 200—400, porköltnek való 160—320 fillér kilogrammonként. — *Juh- és bárányhas:* Juhonab 180—260, gerinc, lapocka 160—220, porköltnek való 120—180 fillér kilogrammonként. — *Sertésbas:* A nyílt piacokon: Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 220—260, friss oldalas 200—240, kecsnyának való 60—120, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, olvasztani való szalonna 200—230, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 230—280, hárj 220—260, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertészsír 220—240 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 130—350, rucsa 300—700, lud 600—1500, pulyka 350—700 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 240—260, csirke 250—380, bizott rucsa 220—280, sovány 200—280, lud, bizott 220—280, sovány 200—220, pulyka, bizott 200—240, ludmáj 500—1000, ludzsír és hárj 60—450, ludaprólek 160—200 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss tojás 16—17, főzhető 13—15 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bírbán darabonként 400—600, szarvaszincze 400—700, szarvascomb 300, fácán darabja 400—500, fogoly darabja 200—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 500—600, ponty 220—300, kárász 140—200, csomó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként. — *Rák:* Folyami rák 18—80 fillér darabonként.

Toj és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejlesztet 36—40, lefőlézött 16—20, joghurt 170, ainstet 190—104, tejszín 340—360, tejszál 150—200, centrifugált tevaj, tömbben 440—520, 10 dkg-os csomagolásban 540—680, főzövaj 400—460, szedett vidéki vaj 400—440, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—90, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trapista 320—420 fillér kilogrammonként.

100—120, sovány tehéntúró 60—90, juhtúró 300—360, keverttúró 240—320, juhsajt 280—320, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trapista 320—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzések és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, hántolt egész borsó 100—120, feles 60—100, fehér, aprószemű bab 56—80, magyaszemű 60—100, szines 50—80, finom árpakása 80—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 16—24, sárgarépa zöldjével esomója 4—18, zeller zöldjével darabja 4—16, karizselyem zöldjével esomója 4—18, kalarábé kilogrammja 14—26, karfiol larábé zöldjével darabja 3—10, kalarábé kilogrammja 14—26, karfiol 60—140, makói vöröshagyma 10—16, közönséges vöröshagyma 8—11, fokhagyma kilogrammja 50—90, cékla 14—30, hazai fejésköposzta 100—160, főzötök 10—20, gyulalt 26—40, paradicsom 4—12, zöldbab 100—100, zöld vajbah 70—160, hüvelyes zöldborsó 100—140, kifjeztett 200—300, zöld tengeriész darabonként 6—12, sóska 30—40, tisztított paraj 30—50, gyökeres 24—40, főzött paradicsom literje 70—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 50—100, közönséges 20—70, nemes fajkörte 80—160, közönséges 26—70, berzencei szilva 36—70, hazai aszaltszilva 100—120, szilvaiz 140—160, gyümölcsiz 160—320, csipkeiz 10—20, őszibarack, magvavaló 40—180, nem magvavaló 50—160, afonya 160—200, esemesegzölő 70—100, kevert 50—70, közönséges 40—50, borszölő 20—36, nagy, papírhéjú dió 200—320, keményhéjú 100—200, dióbel 480—600, héjazottogyoró 360—560, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és hárszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 700—840, félédes, gulyás 580—680, rószpaprika 460—560, erős 300—400, kereskedelmi 220—280, kék mák 140—160, közönséges 120—140, perazett méz 220—260, házi szinszappan 140—160, közönséges hárszappan 90—120 fillér kilogrammonként.

Szész és szeszitalok. A szeszüzletben a forgalom változatlan árak mellett élénk és kielégítő volt. Gyümölcspálinkafélekben a kereslet élénkebb volt és nagyobb érdeklődés van utjarköly és szilvium utján a legutóbbi közötti árakon. Borpálinka: Változatlan forgalom mellett 4.30—4.50 pengővel jyezgetett III. táblázat szerint a termelő állományon + 2 százalékos forgalmi adó.

Papiae. A keményfapapiaeon a forgalom még nem indult meg a remélt mértékben, mert a kereslet úgy a belföldi, mint a nyugati piacok részéről gyenge. Tücsifában az üzletmenet kielégítő. Belföldi száraz hasábbá 230—260 pengő a feladállományon, vagzoba rakva, míg laportfa 250—280 pengő vagononként magyar határállomásról. Fenyőfában pang az üzlet, az árak változatlanok.

Idégen pénznemek vételei és eladási ára október hó 28-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladuk idégen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idégen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* Angol font 27.80 (27.95); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 5.36 (5.37); svájci frank 1.10 (1.11). *Egy pengőnél kevesebbe kerül:* Csehszkóra 16.85 (16.95); szerb dinár 9.98 (10.06); lengyel zloty 63.90 (64.20); oláh lei 3.38 (3.42); olasz lira 29.70 (29.30); osztrák schilling 80.03 (80.45); spanyol pezeta 81.05 (82.05) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst egykoronás 0.38 (0.40); forintos 1.05 (1.07); ötkoronás 2.07 pengő. Szinarany kilogrammja 3800 (3820); szinezüst 95 (96) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkányt, egeret, mezei egereket
csak „RATINOL”
svábbogarat, csótányt, rusznit, hangyát, „Russin” irtógyökeresen! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja
Ratinol Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 36.

SZAKORVOSI RENDELŐ

VII. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. (Rókusfal szemben).
Rendelés egész nap.
vér- és nemibetegek részére.
Ezüst salvarsanoltás.

Eké, ekealkatrészek,
boronák, kapálóékek, fűkaszálók
marokrakó és kivekítő aratógépek
lógereblyék, kézi-járgányosok
motoros- és gözcseplőkészletek,
szecskavágók, repavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a
„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Gyűjtsünk előfizetőket a VASÁRNAP számára.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT
legelőnyösebben a
„HANGYA”
vidéki szövetkezteben szerezhetők be
★
Tartalekpenzék legelőnyösebben mint árulóleg v. felyőszámbatétel a
HANGYA központnál gyümölcsözteshetők!